

การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่

วิเคราะห์ประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมือง กรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาพัฒนาการของสิ่งแวดล้อมเมืองจากอดีตในยุคโบราณเป็นต้นมา ในบทนี้เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปในปัจจุบัน รวมทั้งการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบถึงสภาพของพื้นที่ในปัจจุบันว่าได้มีลักษณะขององค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมของเมืองอะไรบ้าง มีการกระจายตัวอยู่ในบริเวณใดของเมืองบ้าง เพื่อให้สำหรับการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าและเอกลักษณ์ของพื้นที่ในบทต่อไป

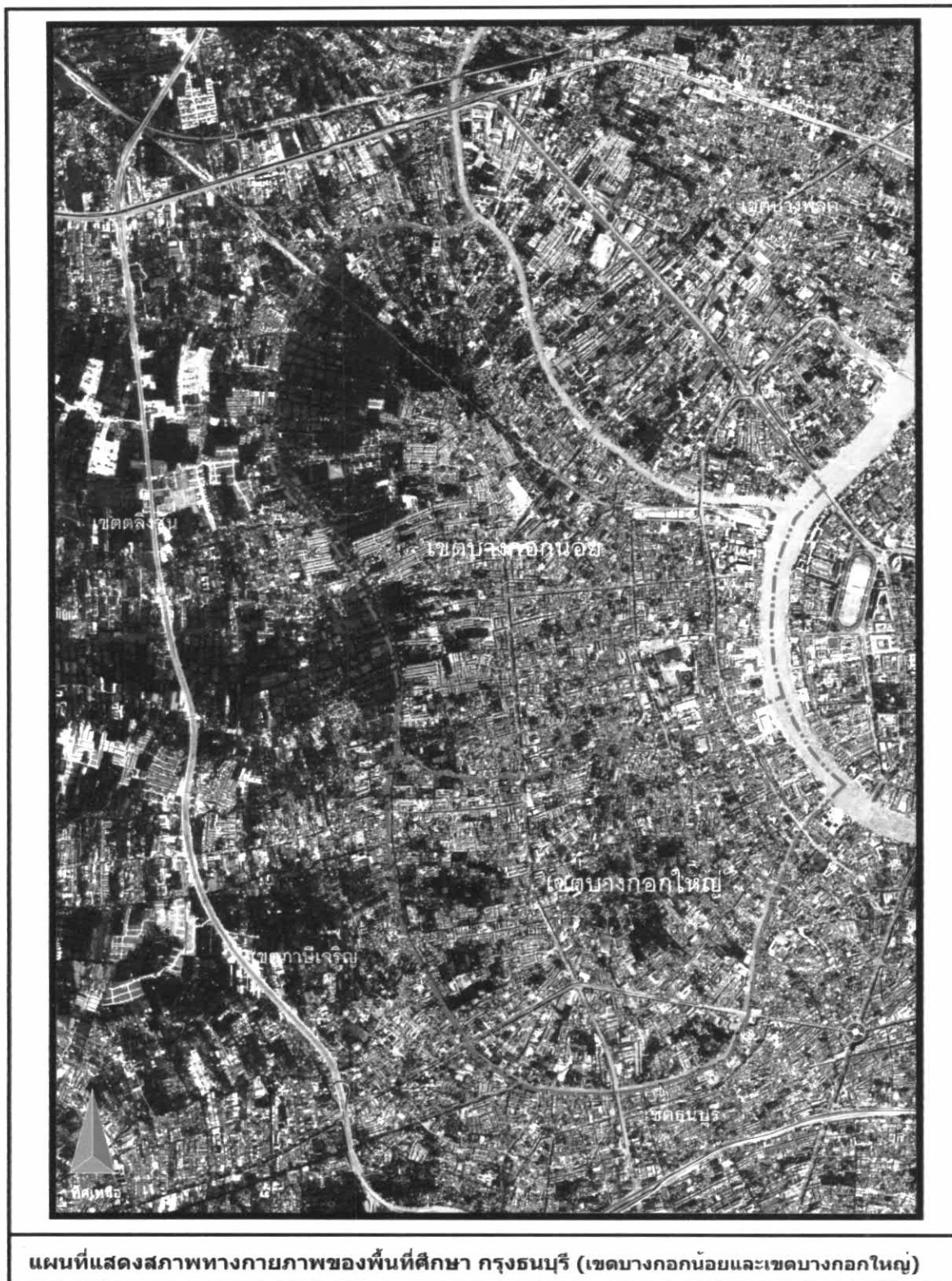
5.1 สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน

5.1.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

ก) ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ศึกษากรุงเทพมหานคร (พื้นที่เขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่) มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มน้ำเจ้าพระยาหรือที่ราบภาคกลางตอนใต้ที่มีความกว้างประมาณ 200 กิโลเมตร มีสภาพภูมิประเทศที่ค่อนข้างราบเรียบ เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางและมีความลาดเทอยู่ในช่วง <1 เปอร์เซ็นต์ โดยค่อยๆ ลาดเทลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านทิศตะวันออก โดยภาพรวมของพื้นที่เป็นพื้นที่ดินดอนสามเหลี่ยมใหม่ มีโครงสร้างทางธรณีวิทยาที่ประกอบด้วยหินตะกอนและหินแปร (Sedimentary and Metamorphic Rock) ที่เป็นตะกอนลำน้ำและก้อนกรวดที่มีลักษณะเป็นแอ่ง "ตะกอนเนื้อประสม" (Clastic Sediment) ของ "สิ่งทับถมธารน้ำพา" (Fluvial Deposit) ที่เกิดเป็น "ที่ราบตะกอนน้ำพา" (Alluvial plain) สองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีลักษณะทางธรณีสัณฐานเป็น ดินดอนสามเหลี่ยมที่เป็นที่สูง (Deltaic Height)

ข) ลักษณะภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศของเขตพื้นที่ศึกษา โดยทั่วไปเป็นแบบมรสุม ซึ่งแบ่งได้ 3 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนพฤศจิกายน และฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม

แผนที่ 5.1 แสดงสภาพทางกายภาพของพื้นที่ เขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่ ในปี พ.ศ.2550
(ที่มา www.wikimapia.com ปี ค.ศ.2007)

5.1.2 สภาพทางกายภาพ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่เขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่มีลักษณะโครงสร้างของเมืองไม่สลับซับซ้อน คือ มีแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นเส้นแกนชีวิตชุมชนอยู่ด้านทิศตะวันออกของเมือง มีคลองบางกอกน้อย คลองชักพระ คลองบางกอกใหญ่ที่เคยเป็นแม่น้ำเจ้าพระยามาก่อนอยู่ล้อมรอบพื้นที่ทางด้านทิศเหนือ ด้านทิศตะวันตกและทางด้านทิศใต้ มีคลองย่อยสายสำคัญ ได้แก่ คลองมอญไหลผ่านพื้นที่เป็นเส้นแบ่งเขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่ โดยมีคลองย่อยเล็กๆ แยกแขนงจากคลองและแม่น้ำเข้ามาในพื้นที่ส่วนที่ลึกเข้าไป โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังทำเกษตรกรรม มีการตั้งถิ่นฐานของชุมชน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบโครงข่ายคมนาคม ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ดังนี้

ก) การตั้งถิ่นฐานและชุมชน

นับตั้งแต่กรุงธนบุรีได้ตั้งราชธานี ได้มีราษฎรที่อพยพหนีในคราวเสียกรุงครั้งที่ 2 เข้ามาตั้งถิ่นฐานและพึ่งพระบรมโพธิสมภารเป็นจำนวนมาก ทั้งชาวไทยและหลากหลายชาติพันธุ์ อีกทั้งได้มีการกวาดต้อนราษฎรมาจากกรุงเก่าและหัวเมือง เพื่อเสริมกำลังและเร่งฟื้นฟูบูรณะเมือง อีกทั้งได้มีกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน ประกอบเป็นสังคม ได้แก่ ชาวจีน ชาวมุสลิม ชาวมอญ ชาวลาว ชาวโปรตุเกส จากความหลากหลายของชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอยู่ในเขตกรุงธนบุรีได้ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) ของการตั้งถิ่นฐานของชุมชน ก่อให้เกิดการสร้างสังคมใหม่ก่อตัวขึ้นเป็นย่าน หรือ บ้าน หรือ ชุมชน และประกอบกับพื้นที่มีชุมชนเก่าแก่ดั้งเดิมที่มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาอยู่มากมายที่กระจายอยู่ตามริมแม่น้ำ ถ้าคลองต่างๆ ในยุคที่มีความเจริญเติบโตและมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ สามารถแบ่งลักษณะรูปแบบของชุมชนที่ปรากฏอยู่ภายในพื้นที่ศึกษา ได้ดังนี้

1. ชุมชนกรุงธนบุรีเดิม เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของคนไทยตั้งแต่โบราณ โดยกระจายตัวตามแนวคูเมืองเดิมจนถึงริมแม่น้ำเจ้าพระยา เช่น ชุมชนบริเวณหน้าวัดเครือวัลย์ อยุริมถนนอรุณอมรินทร์เป็นที่ตั้งของโบราณสถานี่ควรแก่การอนุรักษ์ เช่น พระปราสาทวัดอรุณราชวราราม วัดระฆังโฆสิตาราม วัดอมรินทราราม ฯลฯ นอกจากนี้ยังเป็นที่ตั้งของพระราชวังในสมัยกรุงธนบุรีและวังเจ้านายในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น แต่ปัจจุบันได้กลายเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการ คือ กองทัพเรือ สถานีรถไฟบางกอกและโรงพยาบาลศิริราช

2. ชุมชนศิลปหัตถกรรมดั้งเดิมที่สามารถสืบทอดเอกลักษณ์ดั้งเดิม ได้แก่ บ้านช่างหล่อ บ้านบุญ บ้านขมิ้น บ้านเนิน บ้านหม้อ บ้านปูน

3. ชุมชนชาวต่างชาติ ได้แก่ ชุมชนชาวมุสลิม ชาวตะวันตก ชาวจีน ชาวมอญ ชาวลาว เช่น ชุมชนมัสยิดหลวงอันซอริซซูนนะห์ เป็นต้น

4. ชุมชนริมน้ำคลองบางกอกน้อย บางกอกใหญ่ เป็นชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐาน โดยยึดตามแนวลำคลองเป็นหลัก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงการดำรงชีวิตของชาวไทยโบราณที่มีความผูกพันกับแม่น้ำ ลักษณะเป็นชุมชนที่พักอาศัย บ้านเรือนเป็นบ้านริมน้ำที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ปัจจุบันชุมชนริมน้ำยังคงมีสภาพวิถีชีวิต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมที่ยังผูกพันกับสายน้ำ เช่น ประเพณีชักพระที่ปฏิบัติสืบทอดมาตั้งแต่สมัยโบราณ การบิดทบาททางน้ำ เป็นต้น

สันนิษฐานว่าในอดีตชุมชนศูนย์กลางเดิมของเมืองธนบุรี คือ ชุมชนวัดคูหาสวรรค์ ซึ่งก่อนที่จะมีการขุดคลองลัดบางกอก มีการตั้งถิ่นฐานอย่างหนาแน่นในลักษณะของชุมชนริมน้ำ ลักษณะบ้านเรือนมีเค้าเป็นเรือนแพในสมัยก่อนและเคยเป็นตลาดน้ำที่สำคัญในบริเวณดังกล่าว โดยมีวัดโบราณสำคัญตั้งเรียงกันอยู่ 3 วัด คือ วัดคูหาสวรรค์ วัดกำแพง และวัดโบสถ์อินทราสารเพชร จากคำบอกเล่าของชาวบ้านบริเวณชุมชนวัดคูหาสวรรค์ว่า บริเวณดังกล่าวเคยเป็นอยู่จุดเรือของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชครั้งมาบำเพ็ญวิปัสสนาที่วัดอินทารามในคลองบางกอกใหญ่

5. ชุมชนแออัด เป็นชุมชนรอบๆวัด เช่น ชุมชนวัดใหม่ยายแป้น ชุมชนวัดรวกสุทธาราม ชุมชนวัดพระยาทำ ชุมชนวัดอัมพวา เป็นต้น หรือชุมชนชอยต่างๆ เช่น ชุมชนชอยวัดมะลิ ชุมชนชอยจรัญสนิทวงศ์ ชุมชนชอยประชาร่วมใจ เป็นต้น

6. ชุมชนของการเคหะแห่งชาติ เช่น ชุมชนเคหะสถานี่ตำรวจบางกอกน้อย

7. ชุมชนเมืองในยุคปัจจุบัน ทั้งในรูปแบบของชุมชนบ้านจัดสรร ชุมชนอยู่อาศัยแบบบ้านเดี่ยว บ้านแฝดหรืออาคารที่อยู่อาศัยรวม กระจายอยู่โดยทั่วทุกแขวงของเขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่ เช่น ชุมชนชอยจรัญสนิทวงศ์ 41 ชุมชนพรพิพัฒน์ เป็นต้น

ข). ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน

กรุงธนบุรีเป็นเมืองที่มีวิวัฒนาการทางการใช้ที่ดินมาอย่างต่อเนื่อง จากลักษณะทางกายภาพโดยทั่วไปในอดีต กรุงธนบุรีเป็นพื้นที่ราบริมน้ำเจ้าพระยา ประกอบด้วย คู คลองเป็นจำนวนมาก สภาพดินมีความเหมาะสมในการเพาะปลูกโดยเฉพาะการทำสวนผลไม้จนกระทั่ง พ.ศ.2475 (กรุงรัตนโกสินทร์ มีอายุ 150 ปี) มีการก่อสร้างสะพานพระพุทธยอดฟ้าเชื่อมฝั่งพระนครกับฝั่งธนบุรี ประกอบกับกระแสแห่งการพัฒนาบ้านเมืองในขณะนั้น จึงทำให้กรุงธนบุรี รวมทั้งเขตพื้นที่การศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากย่านเกษตรกรรมมาเป็นพื้นที่เมืองที่มีลักษณะการใช้ที่ดินหลากหลายขึ้น

1) ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตบางกอกน้อย

การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน โดยสามารถสรุปการใช้ที่ดินในแต่ละประเภท ได้ดังนี้²

² บริษัท โมดัส คอนซัลแตนท์ จำกัด, โครงการจัดทำแผนผังพัฒนาเขตกรุงเทพมหานคร: เขตบางกอกน้อย, สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, 2545, หน้า 2/17.

ตารางที่ 5.1 สรุปการใช้ที่ดินในปัจจุบันของเขตบางกอกน้อย

ลำดับที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่(ไร่)	สัดส่วน(%)
1.	การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย	3,919.38	52.50
2.	การใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม	495.94	6.64
3.	การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า	39.09	0.52
4.	การใช้ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	531.13	7.11
5.	การใช้ที่ดินประเภทสถานการศึกษา	161.06	2.16
6.	การใช้ที่ดินประเภทสถานศาสนา	182.31	2.44
7.	การใช้ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม	1,149.38	15.40
8.	การใช้ที่ดินประเภทที่โล่งและที่รกร้างว่างเปล่า	986.71	13.23
รวมทั้งสิ้น		7,465.00	100.00

ที่มา บริษัท โมดัส คอนซัลแตนท์ จำกัด 2545 โดยการสำรวจภาคสนาม

จากตารางแสดงสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของเขตบางกอกน้อย จะเห็นได้ว่าพื้นที่ของเมืองส่วนมากจะเป็นพื้นที่ของการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ 52.50 ที่กระจายตามแนวถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถนนบรมราชชนนี ถนนบางขุนนนท์ ถนนจรัลสนิทวงศ์ ถนนอรุณอมรินทร์ ถนนพรานนก ซอยรุ่งประชาและซอยต่างๆ ของถนนจรัลสนิทวงศ์ เป็นต้น รองลงมาเป็นการใช้ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ร้อยละ 15.40 ซึ่งเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่อยู่ในแขวงบางขุนศรีและแขวงบางขุนนนท์ ส่วนการใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า มีน้อยที่สุด โดยมีร้อยละ 0.52 ของพื้นที่ (ดูภาพที่ 5.2 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตบางกอกน้อย)

2) ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตบางกอกใหญ่

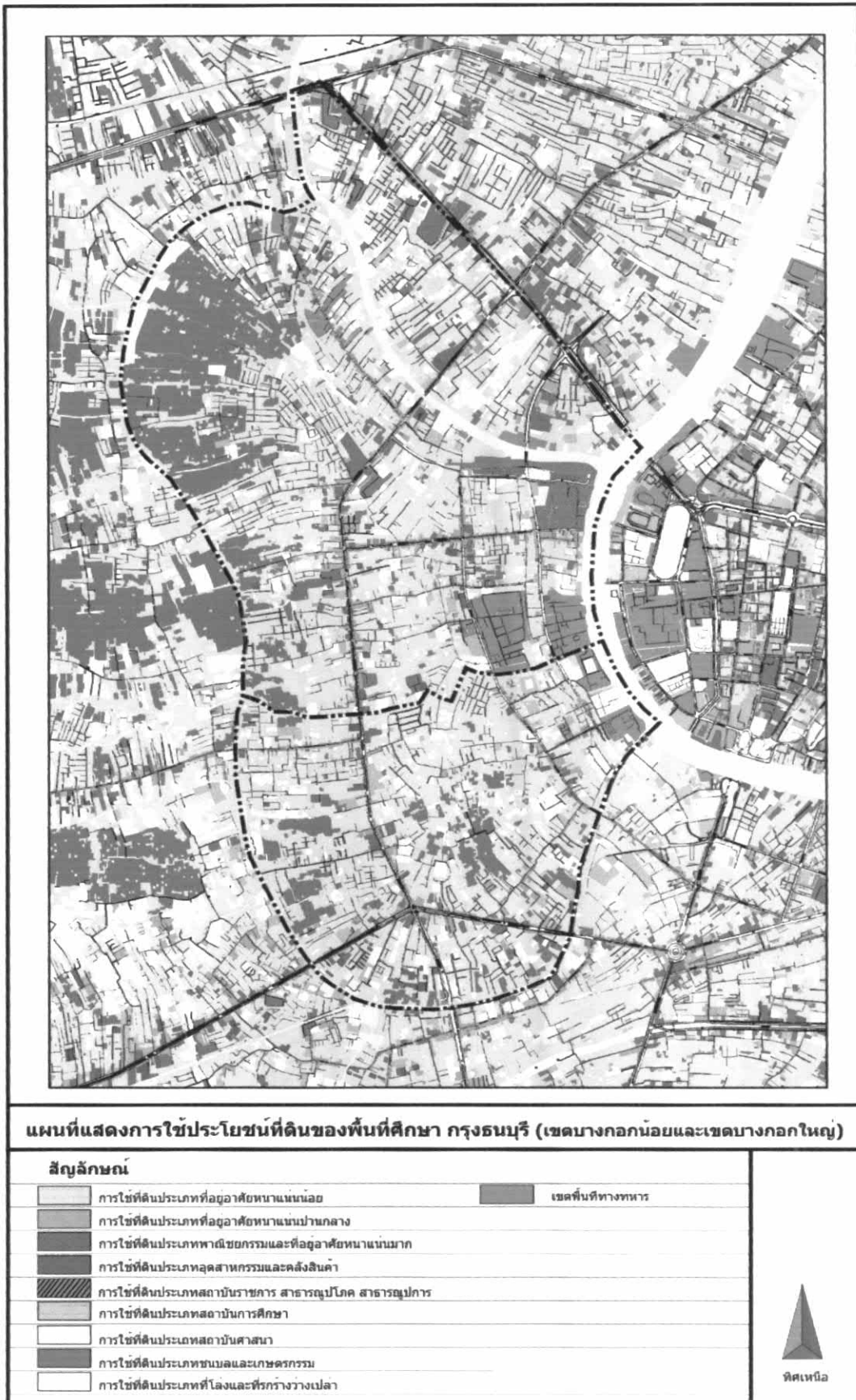
การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน สามารถสรุปแต่ละประเภท ได้ดังนี้

ตารางที่ 5.2 สรุปการใช้ที่ดินในปัจจุบันของเขตบางกอกใหญ่³

ลำดับที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	พื้นที่(ไร่)	สัดส่วน(%)
1.	การใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย	2,130.62	55.16
2.	การใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม	104.26	2.70
3.	การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า	105.45	2.73
4.	การใช้ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	120.32	3.12
5.	การใช้ที่ดินประเภทสถานการศึกษา	53.73	1.39
6.	การใช้ที่ดินประเภทสถานศาสนา	123.81	3.21
7.	การใช้ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม	781.18	20.22
8.	การใช้ที่ดินประเภทที่โล่งว่าง ที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนหย่อม	-	-
9.	แม่น้ำ ลำคลอง	318.57	8.25
10.	ถนน ตรอก ซอย	124.56	3.22
รวมทั้งสิ้น		3,862.50	100.00

ที่มา ข้อมูลสถิติ ปี พ.ศ.2543 กองสำรวจ สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร

³ แผนผังพัฒนาเขตกรุงเทพมหานคร, กองวางผังพัฒนาเมือง สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, ฉบับที่ 4 2548, หน้า 2/15.

แผนที่ 5.2 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่ ในปี พ.ศ.2549
(ที่มา สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร)

จากตารางแสดงสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของเขตบางกอกใหญ่จะเห็นได้ว่าพื้นที่ของเมืองส่วนมากจะเป็นพื้นที่ของการใช้ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ 55.16 จะกระจายอยู่ทั่วไป ที่กระจายตามแนวถนนอิสรภาพ ถนนจรัลสนิทวงศ์ ถนนอรุณอมรินทร์ ถนนรัชดาภิเษก ถนนเพชรเกษม ซอยต่างๆ ของถนนจรัลสนิทวงศ์ รองลงมาเป็นการใช้ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ร้อยละ 20.22 เป็นพื้นที่บริเวณริมคลองบางกอกใหญ่และบริเวณตรงกลางของแขวงวัดท่าพระ ส่วนการใช้ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา มีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 1.39 (ดูแผนที่ 5.2 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินเขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่)

โดยสรุปลักษณะของการใช้ประโยชน์ที่ดินของเขตพื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานครนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งของพื้นที่ทั้งหมด เป็นการในพื้นที่ของที่พักอาศัย ทั้งที่เป็นบ้าน ทาวน์เฮาส์ ตึกแถว อาคารพักอาศัย รวมทั้งอาคารของการเคหะแห่งชาติ โดยรูปแบบของชุมชนก็จะมีทั้งชุมชนเมือง เคหะชุมชนชุมชนชานเมือง และชุมชนแออัด กระจายตัวไปตามถนนต่างๆและรอบๆ ที่ตั้งศาสนสถานรวมทั้งริมคลองบางกอกน้อยและบางกอกใหญ่ ส่วนการใช้ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมกระจายตัวอยู่สองฟากถนนจรัลสนิทวงศ์ โดยกระจุกตัวตั้งแต่ซอยจรัลสนิทวงศ์ ถนนเพชรเกษม ถนนอรุณอมรินทร์ โดยกระจุกตัวมากที่สุดใกล้สี่แยกถนนจรัลสนิทวงศ์-ถนนเพชรเกษม ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถนนบรมราชชนนี ส่วนการใช้ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภคสาธารณูปการจะกระจุกตัวหนาแน่นอยู่ตลอดแนวระหว่างถนนอรุณอมรินทร์ ถนนอิสรภาพกับแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นที่ตั้งของ สถานีรถไฟบางกอกน้อย โรงพยาบาลศิริราช พระราชวังเดิม อุทยานเรือ เป็นต้น ส่วนพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม อยู่ภายในของพื้นที่บริเวณริมคลองบางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ซึ่งปัจจุบันมีการกระจายตัวของการใช้พื้นที่พักอาศัยในรูปแบบต่างๆได้ขยายตัวเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรม ทำให้พื้นที่การใช้ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมลดน้อยลงเรื่อยๆ

ค) โครงข่ายคมนาคม⁴

ระบบการคมนาคมในเขตพื้นที่ศึกษาฝั่งธนบุรี มีโครงข่ายการคมนาคมที่สำคัญ 2 เส้นทางประกอบด้วย

1) โครงข่ายการคมนาคมทางบก

สำหรับโครงข่ายการคมนาคมทางบกที่มีความสำคัญคือโครงข่ายถนน โดยถนนภายในเขตธนบุรี ประกอบด้วย (ดูแผนที่ 4.14) ดังนี้

1.1 ถนนสายหลัก เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรีกับพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ ถนนเพชรเกษม ถนนจรัลสนิทวงศ์ ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถนน

⁴บริษัท ชินคอร์ป จำกัด (ร่วมกับ บริษัท มรดกโลก จำกัด),โครงการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และพัฒนา บริเวณฝั่งธนบุรี ตรงข้ามบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์, (กรุงเทพมหานคร: เชน ที่ การพิมพ์, 2542), หน้า 28-41

บรมราชชนนี (พระปิ่นเกล้า-นครชัยศรี) ถนนประชาธิปไตย ถนนรัชดาภิเษก

1.2 ถนนสายรอง เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างถนนสายหลัก เพื่อนำไปสู่ย่านสำคัญในพื้นที่ธนบุรี ได้แก่ ถนนอิสรภาพ ถนนพรานนก ถนนอรุณอมรินทร์ ถนนวังเดิม ถนนสุทธาวาส ถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน

1.3 ถนนซอย ส่วนใหญ่เป็นถนนที่เอกชนตัดขึ้นเองเพื่อเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ชุมชนหรือบริเวณวัดที่มีคนอยู่อาศัยหนาแน่นกับถนนสายหลักและถนนสายรอง ถนนซอยที่มีความสำคัญ ประกอบด้วย ซอยจรัลสนิทวงศ์ 13 (ซอยพาณิชย์ธนฯ) ซอยจรัลสนิทวงศ์ 22 ซอยจรัลสนิทวงศ์ 26 (ซอยวัดคงมุลเหล็ก) ซอยวัดละครท่า ซอยทวีธาภิเษก เป็นต้น

1.4 การคมนาคมทางรถไฟ สำหรับเส้นทางรถไฟที่ผ่านพื้นที่ฝั่งธนบุรีประกอบด้วยสถานีรถไฟธนบุรี ตั้งอยู่ในแขวงศิริราช เขตบางกอกน้อย เป็นสถานีต้นทางของเส้นทางรถไฟสายใต้ โดยแยกจากสถานีชุมทางตลิ่งชัน ให้บริการในระดับภาคตะวันตกและภาคใต้

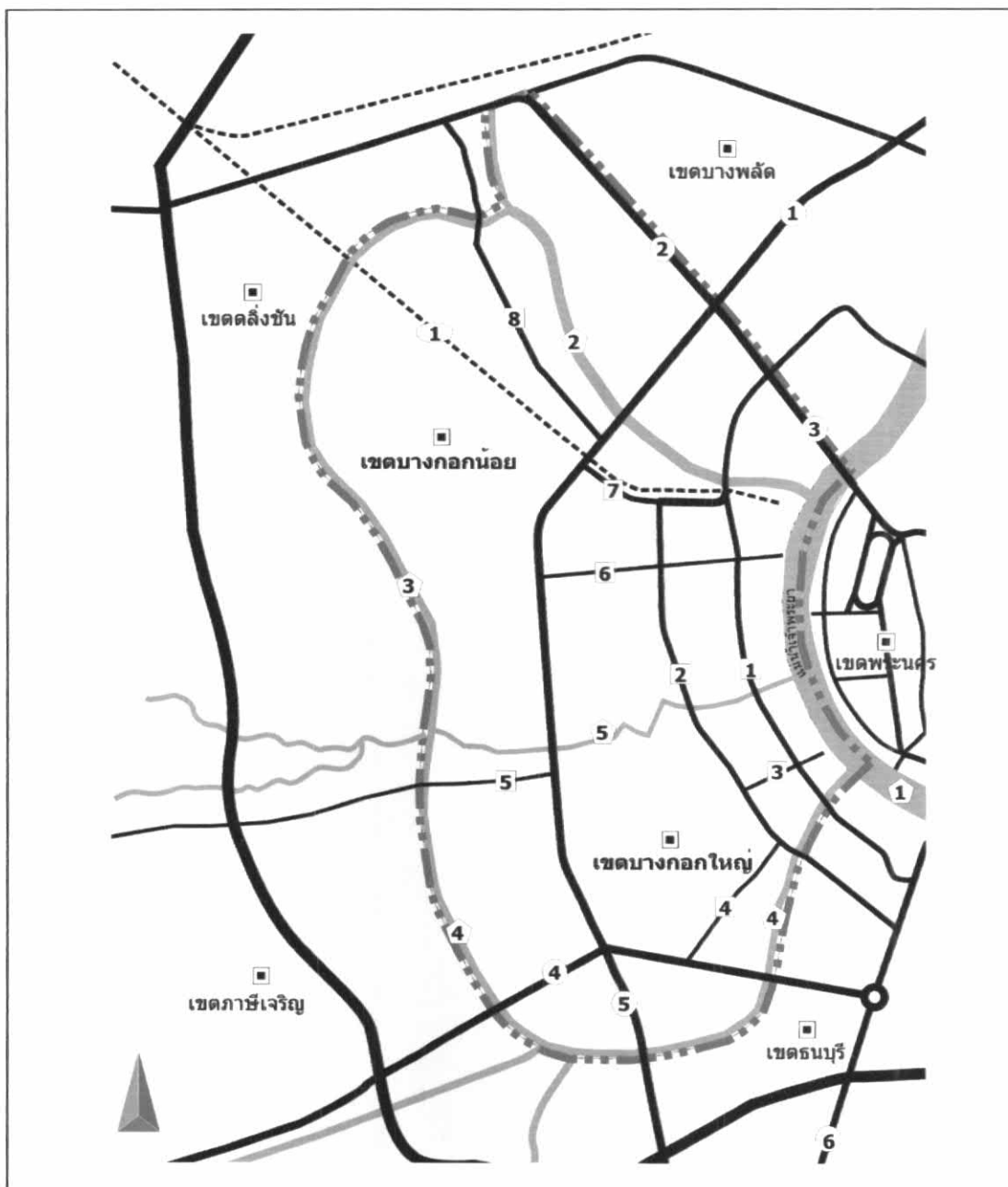
2.) โครงข่ายการคมนาคมทางน้ำ

ระบบโครงข่ายการคมนาคมทางน้ำในฝั่งกรุงธนบุรีมีบทบาทและความสำคัญมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นเส้นทางในการติดต่อเชื่อมโยงกับพื้นที่ต่างๆ แต่ในปัจจุบันภายหลังจากการตัดถนนในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรี สภาพคลองต่างๆ ที่ใช้เป็นเส้นทางในอดีตถูกลดบทบาทและความสำคัญลง แต่ยังเป็นทางเชื่อมโยงการสัญจร จากชุมชนชั้นในสู่แม่น้ำเจ้าพระยา และท่าเรือสำคัญซึ่งคงเหลืออยู่เฉพาะคลองสายหลัก 3 สาย ได้แก่ คลองบางกอกน้อย คลองบางกอกใหญ่ และคลองมอญเท่านั้น

ง) ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ⁵

ระบบการให้บริการสาธารณะ อันได้แก่ การประปา การไฟฟ้า โทรศัพท์ระบบระบายน้ำ การบริการจัดเก็บขยะมูลฝอย สถาบันการศึกษา พื้นที่โล่งว่าง ตลาดสด ศูนย์การค้า การบริการสาธารณสุขในเขตพื้นที่ฝั่งธนบุรีอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกรุงเทพมหานคร โดยทั่วไปส่วนใหญ่จะมีโครงข่ายการให้บริการอย่างทั่วถึงสำหรับพื้นที่ฝั่งธนบุรีบางส่วนยังคงมีสภาพเป็นพื้นที่สวน เช่น ท้องที่บางขุนศรีและบางขุนนนท์ซึ่งยังคงมีปัญหาในการให้บริการสาธารณะอยู่บ้าง เช่น ระบบถนน ระบบประปา เป็นต้น

⁵ เรื่องเดียวกัน , หน้าเดียวกัน

แผนที่แสดงโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานคร (เขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่)

สัญลักษณ์		
— (thick solid line)	— (thin solid line)	— (dashed line)
1 — (thick solid line)	1 — (thin solid line)	7 — (dashed line)
2 — (thick solid line)	2 — (thin solid line)	1 — (curved line)
3 — (thick solid line)	3 — (thin solid line)	2 — (curved line)
4 — (thick solid line)	4 — (thin solid line)	3 — (curved line)
5 — (thick solid line)	5 — (thin solid line)	4 — (curved line)
6 — (thick solid line)	6 — (thin solid line)	5 — (curved line)
	7 — (thin solid line)	1 — (dashed line)

แผนที่ 5.3 แสดงโครงข่ายคมนาคมทางบกและทางน้ำของพื้นที่ศึกษากรุงเทพมหานครกับพื้นที่ใกล้เคียง

5.1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ตั้งแต่มีการย้ายเมืองหลวงจากกรุงธนบุรีสู่กรุงรัตนโกสินทร์ พื้นที่กรุงธนบุรีจึงกลายเป็นพื้นที่รอบนอกหรือเขตชานเมือง ประกอบกับพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและย่านที่พักอาศัย จึงทำให้ฝั่งพระนครกลายเป็นศูนย์กลางการบริหาร ศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและแหล่งงานของกรุงเทพมหานครไปโดยปริยาย บทบาทในอดีตเศรษฐกิจของฝั่งธนบุรีที่มีในอดีต คือ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร เช่น ผัก ผลไม้และดอกไม้ประดับ

ต่อมาในช่วงปี พ.ศ.2530 เป็นต้นมา สภาพเศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้กรุงเทพมหานคร มีการใช้ที่ดินเพื่อการปลูกสร้างหนาแน่นขึ้นเป็นอันมากและที่ดินในย่านธุรกิจและการค้ามีราคาสูงมาก จึงต้องมีการขยายตัวออกไปสู่พื้นที่รอบนอกที่มีราคาต่ำ โดยทำเลที่ตั้งที่ใกล้ย่านที่พักอาศัย ทำให้เกิดย่านการค้าและบริการในฝั่งธนบุรีแห่งใหม่หลายจุด ซึ่งย่านการค้าใหม่นี้จัดเป็นแหล่งงานได้ระดับหนึ่ง โดยมีโครงสร้างทางเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ สาขาเกษตร สาขาอุตสาหกรรมและสาขาการค้าและบริการ

5.1.4 ลักษณะทางสังคม

ก) การนับถือศาสนา

ศาสนสถานในพื้นที่ศึกษา กรุงธนบุรี สามารถจำแนกได้ เป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย วัด มัสยิด ศาลเจ้า โบสถ์คริสต์ จากตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนศาสนสถานในเขตพื้นที่ศึกษา พบว่า ศาสนสถานประเภทวัดมีจำนวนมากที่สุด โดยตั้งอยู่ในเขตบางกอกน้อย 31 แห่ง และบางกอกใหญ่ 13 แห่ง ส่วนมัสยิด เขตบางกอกใหญ่มี 3 แห่ง เขตบางกอกน้อยมี 2 แห่ง ศาลเจ้า เขตบางกอกน้อยมี 2 แห่ง เขตบางกอกใหญ่มี 1 แห่ง และโบสถ์คริสต์ มีในเขตบางกอกน้อย 1 แห่ง ส่วนเขตบางกอกใหญ่ไม่มี

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนศาสนสถานในเขตพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2546

เขต	วัด	มัสยิด	ศาลเจ้า	โบสถ์คริสต์
เขตบางกอกน้อย	31	2	2	1
เขตบางกอกใหญ่	13	3	1	0

ที่มา สำนักนโยบายแผน กรุงเทพมหานคร

ข) ชุมชน

ในเขตพื้นที่ศึกษา มีลักษณะเฉพาะของชุมชน คือ ชุมชนที่มีความสำคัญในอดีตที่ควรแก่การอนุรักษ์ คือ ชุมชนในเขตกรุงธนบุรีเดิม ชุมชนริมน้ำ ชุมชนศูนย์กลางเมืองเดิม(ชุมชนวัดคูหาสวรรค์) ชุมชนหัตถกรรมดั้งเดิมและชุมชนชาวต่างประเทศ ส่วนอีกลักษณะ คือ ชุมชนแออัดที่มีทั่วไปในปัจจุบัน โดยเฉพาะรอบๆวัดและริมคลองต่างๆ รวมทั้งชุมชนเมืองในยุคปัจจุบันด้วย

ค)ประชากร

ในเขตพื้นที่ศึกษา ประชากรที่มีมากที่สุดอยู่ในแขวงท่าพระ แขวงบ้านช่างหล่อ แขวงบางขุนศรี ตามลำดับ ส่วนแขวงที่มีประชากรที่น้อยที่สุดได้แก่ แขวงบางขุนนท์ หากเปรียบเทียบระหว่างเขตบางกอกน้อยและเขตบางกอกใหญ่แล้วประชากรของเขตบางกอกน้อยจะมีมากกว่ามาก สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.4 แสดงจำนวนประชากรในเขตพื้นที่ศึกษา พ.ศ.2547

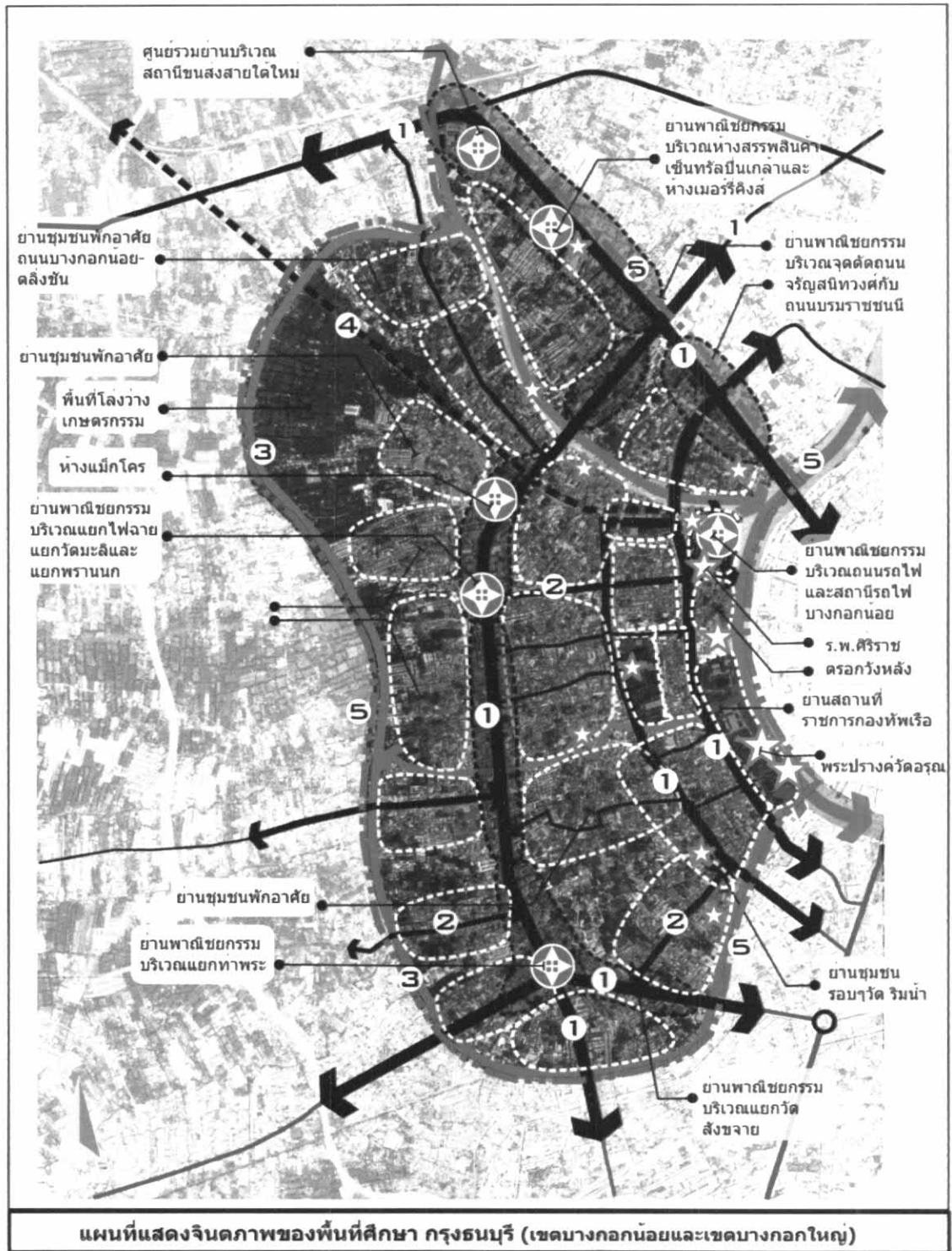
เขต	ประชากรรวม	ชาย	หญิง	ครัวเรือน
เขตบางกอกใหญ่	82,676	39,654	43,022	26,110
แขวงท่าพระ	65,791	31,274	34,517	21,942
แขวงวัดอรุณ	16,885	8,380	8,505	4,168
เขตบางกอกน้อย	135,944	64,763	71,181	43,396
แขวงศิริราช	20,823	10,312	10,511	4,328
แขวงบ้านช่างหล่อ	41,107	19,976	21,131	11,260
แขวงบางขุนนท์	10,549	4,918	5,631	3,709
แขวงบางขุนศรี	40,252	18,747	21,505	12,862
แขวงอรุณอมรินทร์	23,213	10,810	12,403	11,237

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

5.2 ลักษณะทางจินตภาพของพื้นที่ศึกษา

จากการศึกษาภาพรวมของสภาพทั่วไปในปัจจุบันของสิ่งแวดล้อมเมืองที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ศึกษารุงธนบุรี ทั้งที่เป็นสภาพภูมิศาสตร์ ชุมชน การใช้ประโยชน์ที่ดิน ระบบโครงข่ายคมนาคม ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ แล้ว ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะทำการวิเคราะห์ถึงลักษณะจินตภาพของเมือง เพื่อให้เกิดการรับรู้และสร้างการจดจำถึงลักษณะขององค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ของเมืองที่ได้เข้ามาภายในบริเวณของพื้นที่เมือง ตามแนวคิดของ Kevin Lynch ในหนังสือ The City Image and Its Elements สามารถนำมาวิเคราะห์จินตภาพและองค์ประกอบทางกายภาพของพื้นที่ศึกษารุงธนบุรี ซึ่งเป็นเมืองที่มีลักษณะของพื้นที่ซับซ้อนและมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีเอกลักษณ์ รวมทั้งมีบทบาทและความสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมด้วยเช่นกัน การวิเคราะห์ถึงการรับรู้ที่มีต่อพื้นที่ จึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อการศึกษา วิจัย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบกับข้อมูลที่ได้ศึกษาไว้แล้วในบทข้างต้นได้ รวมทั้งนำมาพิจารณาในการกำหนดพื้นที่ เพื่อการวิเคราะห์ประเภทและกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมในขั้นตอนต่อไป โดยทฤษฎีได้

กล่าวถึงประเด็นที่สามารถสร้างการจดจำและรับรู้ต่อพื้นที่ศึกษา ไว้ 5 ประเด็น ดังนี้ (ดูแผนที่ 5.4 ประกอบ)

สัญลักษณ์

- 1 — ทางสัญจร(Paths) สายหลัก — 2 — ทางสัญจร(Paths) สายรอง — 3 — ทางสัญจร(Paths) สามเิน --- 4 --- รถไฟฟ้า
- 5 --- ขอบเขต (Edges) [Dotted Box] ย่าน (Districts) ชุมชนที่พักอาศัย [Hatched Box] ย่าน (Districts) ย่านพาณิชย์กรรม
- [Star] จุดรวมศูนย์รวม (Nodes) [Dotted Box] ย่าน (Districts) ย่านตอนใต้ราชภา [Star] จุดหมายตาจุดสังเกต (Landmarks)

แผนที่ 5.4 แสดงการวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานคร

1. ทางสัญจร (Paths)

พื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีเส้นทางสัญจรที่เป็นตัวเชื่อมโยงพื้นที่ของเมืองสามารถติดต่อได้ทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่า เส้นทางสัญจรหลักของพื้นที่ (หมายเลข 1) ได้แก่ ถนนเจริญสนิทวงศ์ ถนนอิสรภาพ ถนนอรุณอมรินทร์ ที่ตัดผ่านพื้นที่ในแนวเหนือ-ใต้ ถนนเพชรเกษมอยู่บริเวณทิศใต้ของพื้นที่ ตัดผ่านในแนวตะวันออก-ตก ถนนบรมราชชนนี ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ที่เชื่อมต่อกันอยู่ด้านทิศเหนือของพื้นที่ ส่วนเส้นทางสัญจรทางน้ำ (หมายเลข 3) ซึ่งเป็นเส้นทางเดินเรือเก่าตั้งแต่สมัยโบราณและปัจจุบันยังมีบทบาทด้านคมนาคม ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางกอกน้อย คลองชักพระ คลองบางกอกใหญ่และคลองมอญ ซึ่งเส้นทางสัญจรทางน้ำนี้มีการเชื่อมโยงกันและยังเป็นเส้นแบ่งพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียงได้เป็นอย่างดี อีกทั้งมีเส้นทางรถไฟ (หมายเลข 4) ทำให้พื้นที่มีระบบในการเข้าถึงพื้นที่ได้หลายรูปแบบ

2. ย่าน (Districts)

พื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีลักษณะการกระจุกตัวการรวมกลุ่มทางกิจกรรมต่างๆ มากมาย เกิดย่านสำคัญ ทั้งที่เป็นย่านทางการค้าขาย พาณิชยกรรมที่มีการกระจุกตัวอยู่ริมถนนสายหลักและจุดตัดต่างๆ ของเส้นทางสัญจร ท่าเรือ สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ รวมทั้งตลาดในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นศูนย์กลางในการจับจ่าย ซื้อขายสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของย่านชุมชนที่พักอาศัยต่างๆ ได้ ทั้งที่เป็นชุมชนเก่าและชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมากมายกระจ่ายตัวอยู่เต็มพื้นที่ เช่น ย่านชุมชนตรอกหลังวัง ที่มีเอกลักษณ์ทั้งเป็นตลาด ท่าเรือ ชุมชนเก่าแกริมน้ำเจ้าพระยา สถานที่ราชการ คือ โรงพยาบาลศิริราช หรือย่านพาณิชยกรรมริมถนนบรมราชชนนี ซึ่งเป็นย่านการค้า ห้างสรรพสินค้า สถานีขนส่งสายใต้ โดยมีชุมชนที่พักอาศัยอยู่รอบๆ และย่านที่สำคัญที่สุดที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ได้แก่ ย่านพื้นที่ประวัติศาสตร์กรุงเทพมหานคร โดยเป็นย่านที่ประกอบด้วยสถานที่ต่างที่มีคุณค่าและสำคัญทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เช่น พระราชวังเดิม บ่อน้ำพริกการ วัดที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งชุมชนดั้งเดิมเก่าแก่มากมายและในปัจจุบันมีลักษณะเป็นย่านของส่วนราชการในสังกัดกรมกองทหารเรือ เป็นต้น

3. ขอบเขต (Edges)

พื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานคร มีขอบเขต (หมายเลข 5) ที่สามารถสังเกตเห็นได้ คือ ด้านทิศเหนือ มีเส้นถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถนนบรมราชชนนี เป็นเส้นแบ่งกับเขตบางพลัด ด้านทิศตะวันตก มีคลองบางกอกน้อย คลองชักพระ คลองบางกอกใหญ่ เป็นเส้นแบ่งเขตตลิ่งชันและเขตภาษีเจริญ ด้านทิศใต้มีคลองบางกอกใหญ่เป็นเส้นแบ่งกับเขตธนบุรี ส่วนทางด้านทิศตะวันออกมีแนวแม่น้ำเจ้าพระยากั้นระหว่างพื้นที่กับเขตพระนคร

4. จุดหมายตา/จุดสังเกต (Landmarks)

พื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานครมีจุดหมายตาอยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่ จุดหมายตาระยะไกล เป็นจุดหมายตาระดับเมืองที่มีความสำคัญและเด่นชัด เช่น พระปรางค์วัดอรุณราชวราราม พระอุโบสถ พระปรางค์วัดระฆังโฆสิตาราม หอนาฬิกาสถานีรถไฟบางกอกน้อย โรงพยาบาลศิริราชริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนจุดหมายตาระยะใกล้หรือระดับชุมชนที่เป็นจุดอ้างอิงทั่วๆ ไป เช่น วัดต่างๆ ที่ตั้งอยู่บริเวณจุดตัดและริมของถนนสายหลัก สายรองและริมลำคลองที่สามารถเห็นได้ชัดเจน เช่น วัดเครือวัลย์วรวิหาร ริมถนนอรุณอมรินทร์ วัดชินนรสมณนิสรภาพ วัดครุฑริมคลองมอญ วัดลีโลกยาราม วัดหงษ์รัตนาราม วัดสังข์กระจายริมคลองบางกอกใหญ่ วัดสุวรรณาราม วัดสุวรรณคีรี วัดดุสิตาราม พิพิธภัณฑสถานเรือพระที่นั่ง มัสยิดหลวงอัลซอฮิซซูนนะห์ ริมคลองบางกอกน้อย วัดอัมรินทร์วราราม บริเวณสะพานบางกอกน้อย อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ริมถนนนิสรภาพ เป็นต้น

5) จุดรวม/ศูนย์รวม (Nodes)

พื้นที่ศึกษา กรุงเทพมหานครมีจุดรวมของกิจกรรมซึ่งจะรวมอยู่กับย่านพาณิชยกรรมที่มีผู้คนหลากหลายอาชีพกระจายตัวอยู่ถนนสายหลักโดยเฉพาะถนนบรมราชชนนี ถนนเจริญสุขนิสวงศ์ ซึ่งมีห้างสรรพสินค้าหลายห้าง เช่น ห้างเซ็นทรัลพลาซ่า ห้างพาด้า ห้างแม็คโคร รวมทั้งยังมีสถานีสายใต้ ส่วนบริเวณอื่นๆ เช่น จุดตัดถนนสายรองกับถนนเจริญสุขนิสวงศ์ ถนนนิสรภาพ ถนนเพชรเกษม รวมทั้งจุดรวมที่เป็นสถานที่ราชการ โรงพยาบาลศิริราช ท่าเรือข้ามฝั่งแม่น้ำ ตลาดต่างๆ เช่น ตลาดถนนรถไฟ ตลาดท่าพระ ตลาดพรานนก ตลาดแยกไฟฉาย ตลาดตรอกวังหลัง เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ลักษณะทางกายโดยทฤษฎีของ Kevin Lynch ทำให้ทราบถึงภาพรวมของลักษณะขององค์ประกอบต่างๆ ทางกายภาพ รวมทั้งเอกลักษณ์ของพื้นที่ของพื้นที่กรุงเทพมหานครในสภาพปัจจุบัน ส่วนองค์ประกอบของเมืองในระดับพื้นที่เล็กลง ได้แก่ ชุมชน สถานที่ ทางผู้ทำวิจัยจะทำการวิเคราะห์พื้นที่ในระดับพื้นที่ย่อย โดยแบ่งพื้นที่ศึกษาและสำรวจพื้นที่ (แบ่งตามแผนที่ 3.1 ที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 3) เพื่อจำแนกประเภทและการกระจายตัวขององค์ประกอบทางกายภาพที่อยู่ภายในพื้นที่แต่ละพื้นที่ต่อไป

5.3 การวิเคราะห์ประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมือง

กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองประวัติศาสตร์มีความสำคัญ ดังได้กล่าวมาแล้วในการศึกษาพัฒนาการของสิ่งแวดล้อมเมืองกรุงเทพมหานคร ได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ ในแต่ละยุคสมัยตามบทบาทต่างๆ ของเมือง ทำให้สิ่งแวดล้อมเมืองกรุงเทพมหานครได้มีการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของเมืองมากมาย สิ่งแวดล้อมเมืองที่ยังปรากฏอยู่ในพื้นที่ศึกษาในปัจจุบันมีอยู่ประเภทและการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่เมือง ซึ่งพื้นที่ศึกษามีองค์ประกอบของที่เป็นสิ่งแวดล้อมของเมืองหลายประเภททั้งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความสำคัญควรอนุรักษ์ไว้และสิ่งแวดล้อมที่เป็นส่วนประกอบของ

เมืองที่พบเห็นมีอยู่ทั่วไป โดยสามารถจำแนกสิ่งแวดล้อมของเมืองที่อยู่ในพื้นที่แต่ละบริเวณดังนี้

5.3.1 ประเภทของสิ่งแวดล้อมเมือง

การวิเคราะห์ประเภทสิ่งแวดล้อมเมืองของพื้นที่ศึกษา จากแนวความคิดของ องค์การวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ UNESCO โดยแบ่งประเภทของ สิ่งแวดล้อมออกเป็น องค์ประกอบทางกายภาพและทางด้านกิจกรรม รวมทั้งแนวคิดของ สรรเพชร นนทภักดิ์ สามารถวิเคราะห์ประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

- 1) สภาพทางธรรมชาติ
- 2) ชุมชน
- 3) สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่
- 4) โครงข่ายคมนาคม
- 5) พื้นที่โล่งว่าง สวนสาธารณะ

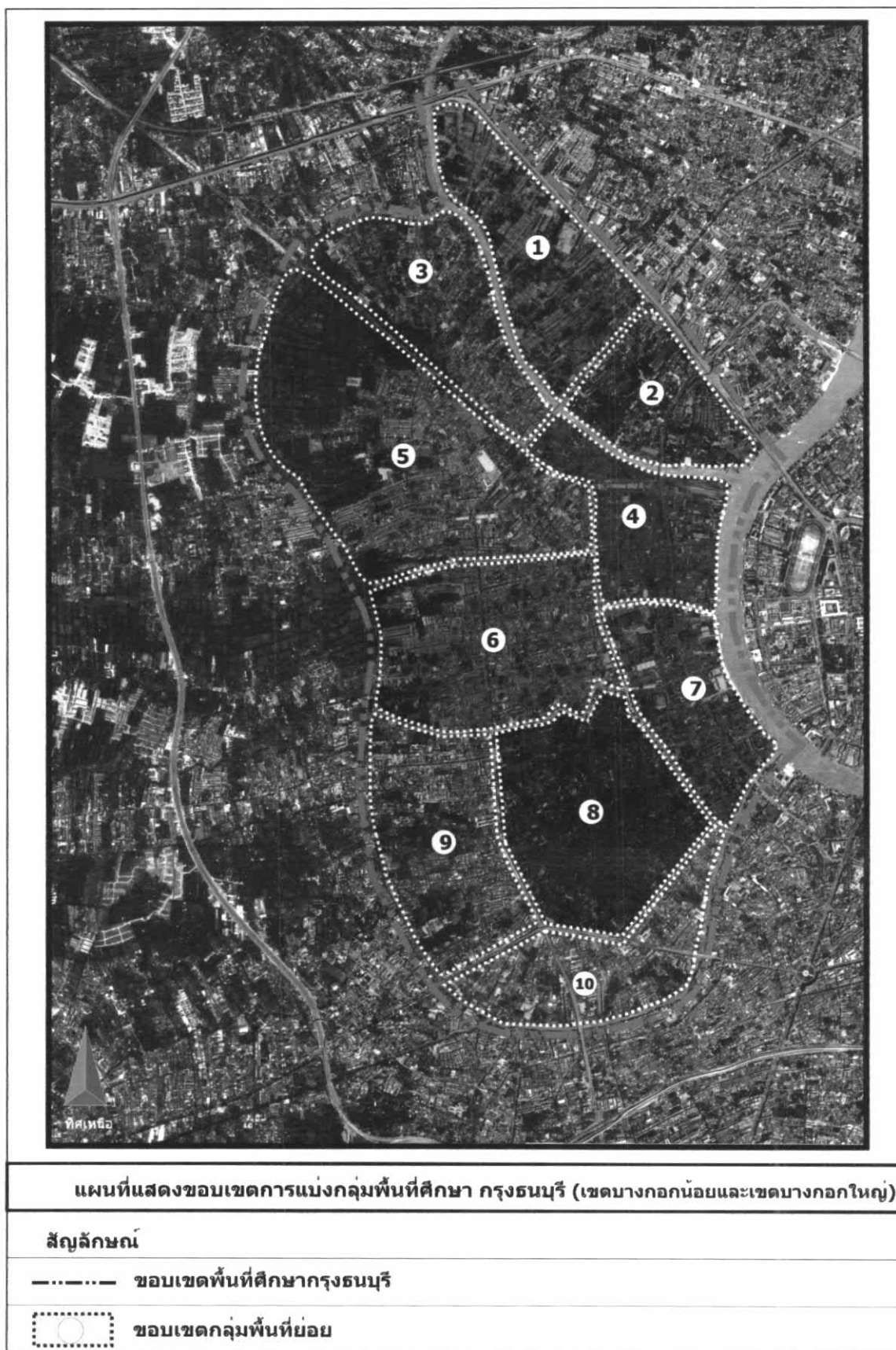
5.3.2 การกระจายของสิ่งแวดล้อมเมือง

พื้นที่เมืองประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมเมืองหลายประเภท กระจายตัวอยู่ในตำแหน่ง ต่างๆ ของเมือง ในการวิเคราะห์กระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองและองค์ประกอบเมืองของพื้นที่ ศึกษาซึ่งมีขนาดเนื้อที่ที่กว้างมาก จึงแบ่งการวิเคราะห์พื้นที่ออกเป็นกลุ่มพื้นที่ย่อยๆ โดยยึด ขอบเขตพื้นที่ซึ่งอยู่ในระแวกบริเวณเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันโดยเส้นทางสัญจร รวมทั้งมี ขอบเขตที่แบ่งพื้นที่ออกจากกันโดยชัดเจน เช่น ถนน คลอง แม่น้ำ พื้นที่โล่งว่าง เป็นต้น

ผลจากการวิเคราะห์พื้นที่กลุ่มย่อยนี้ สามารถแสดงถึงองค์ประกอบของ สิ่งแวดล้อมเมืองที่อยู่ในพื้นที่ประกอบด้วยอะไรบ้าง ตำแหน่งที่ตั้งของสิ่งแวดล้อมเมืองดังกล่าว กระจายอยู่ที่ใดบ้าง และควรแก่การอนุรักษ์หรือไม่ ซึ่งจะทำให้ประเมินคุณค่าและเอกลักษณ์ เพื่อ เป็นแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองต่อไป

ดังนั้นการกำหนดขอบเขตของกลุ่มพื้นที่ย่อย แบ่งออกได้เป็น 10 พื้นที่ย่อย ตาม ลักษณะของปัจจัยและผลจากการวิเคราะห์จินตภาพของเมืองตามแนวคิดของ Kevin Lynch ดังนี้ คือ

- 1) ปัจจัยทางด้านขอบเขตของพื้นที่ (Edges) เขตการปกครอง(แขวง) ซึ่ง มีการแบ่งแยกพื้นที่ออกโดยชัดเจน จาก เส้นถนนสายหลัก แม่น้ำ ลำคลอง (Paths)
- 2) ลักษณะของย่าน(Districts) และการกระจุกตัวของกิจกรรม(Nodes) ได้แก่ ย่านพาณิชยกรรม ย่านชุมชนพักอาศัย ย่านสถานที่ราชการ ย่านตลาด ย่านเกษตรกรรม ซึ่ง สามารถแบ่งกลุ่มพื้นที่ย่อยออกเป็นย่านต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ดูแผนที่ 5.4 ประกอบ)

แผนที่ 5.5 แสดงการแบ่งพื้นที่ย่อย เพื่อการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายตัว

- กลุ่มพื้นที่ย่อย (1) ย่านพาณิชย์กรรมถนนบรมราชชนนีและริมคลองบางกอกน้อย
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (2) ย่านถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้าและปากคลองบางกอกน้อย
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (3) ย่านถนนบางขุนนนท์และริมคลองบางกอกน้อย
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (4) ย่านถนนรถไฟ สถานีรถไฟและย่านโรงพยาบาลศิริราช(ตรอกวังหลัง)
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (5) แขวงบางขุนนนท์และย่านห้างแม็คโคร
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (6) ย่านถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางขุนศรี แขวงบ้านช่างหล่อ
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (7) ย่านส่วนราชการทางทหารเรือและกรุงเก่าธนบุรี
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (8) แขวงท่าพระฝั่งตะวันออกถนนจรัญสนิทวงศ์
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (9) แขวงท่าพระฝั่งตะวันตกถนนจรัญสนิทวงศ์
- กลุ่มพื้นที่ย่อย (10) แขวงท่าพระช่วงล่าง ย่านพื้นที่ริมคลองบางกอกใหญ่

กลุ่มพื้นที่ย่อย (1) ย่านพาณิชย์กรรมถนนบรมราชชนนีและริมคลองบางกอกน้อย

กลุ่มพื้นที่ย่อย 1 นี้ เป็นพื้นที่ซึ่งมีลักษณะเป็นย่านพาณิชย์กรรมริมถนนบรมราชชนนี โดยลักษณะองค์ประกอบทางกายภาพของพื้นที่ จะมีขอบเขตที่เด่นชัด คือ พื้นที่ตั้งอยู่ระหว่างคลองบางกอกน้อยกับแนวเส้นถนนบรมราชชนนีและมีถนนจรัญสนิทวงศ์ผ่านพื้นที่ทางด้านทิศตะวันออกซึ่งเป็นถนนสายหลักในเขตพื้นที่ศึกษากรุงธนบุรี ทำให้การสัญจรเข้าถึงพื้นที่ที่มีความสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ มีย่านพาณิชย์กรรมกระจายอยู่ริมถนนสายหลัก คือ ตลอดแนวถนนบรมราชชนนีและถนนจรัญสนิทวงศ์ โดยมีอาคารพาณิชย์ทั้งที่เป็นอาคารที่มีความสูง 2-3 ชั้นและอาคารที่มีความสูงมากที่สามารถเป็นจุดหมายตาของย่านได้ สำหรับย่านที่พักอาศัยหรือชุมชนจะกระจายตัวอยู่กลางพื้นที่และบริเวณริมคลองบางกอกน้อย โดยมีวัดและโรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชน ศูนย์รวมกิจกรรมที่สำคัญที่มีความหนาแน่นของการเข้าใช้พื้นที่ของประชาชนสูงของพื้นที่ย่อยนี้มีอยู่ 3 บริเวณใหญ่ๆ ได้แก่ บริเวณสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลปิ่นเกล้าและห้างสรรพสินค้าเมอริคิงส์ ซึ่งอยู่ริมถนนบรมราชชนนี ส่วนพื้นที่โล่งว่างภายในพื้นที่ถือว่ามีอยู่มากทำให้สภาพของพื้นที่ไม่แออัดจนเกินไป คูแผนที่ 5.5 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 1 ในตารางที่ 5.5-5.7 โดยสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 5.5 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 1

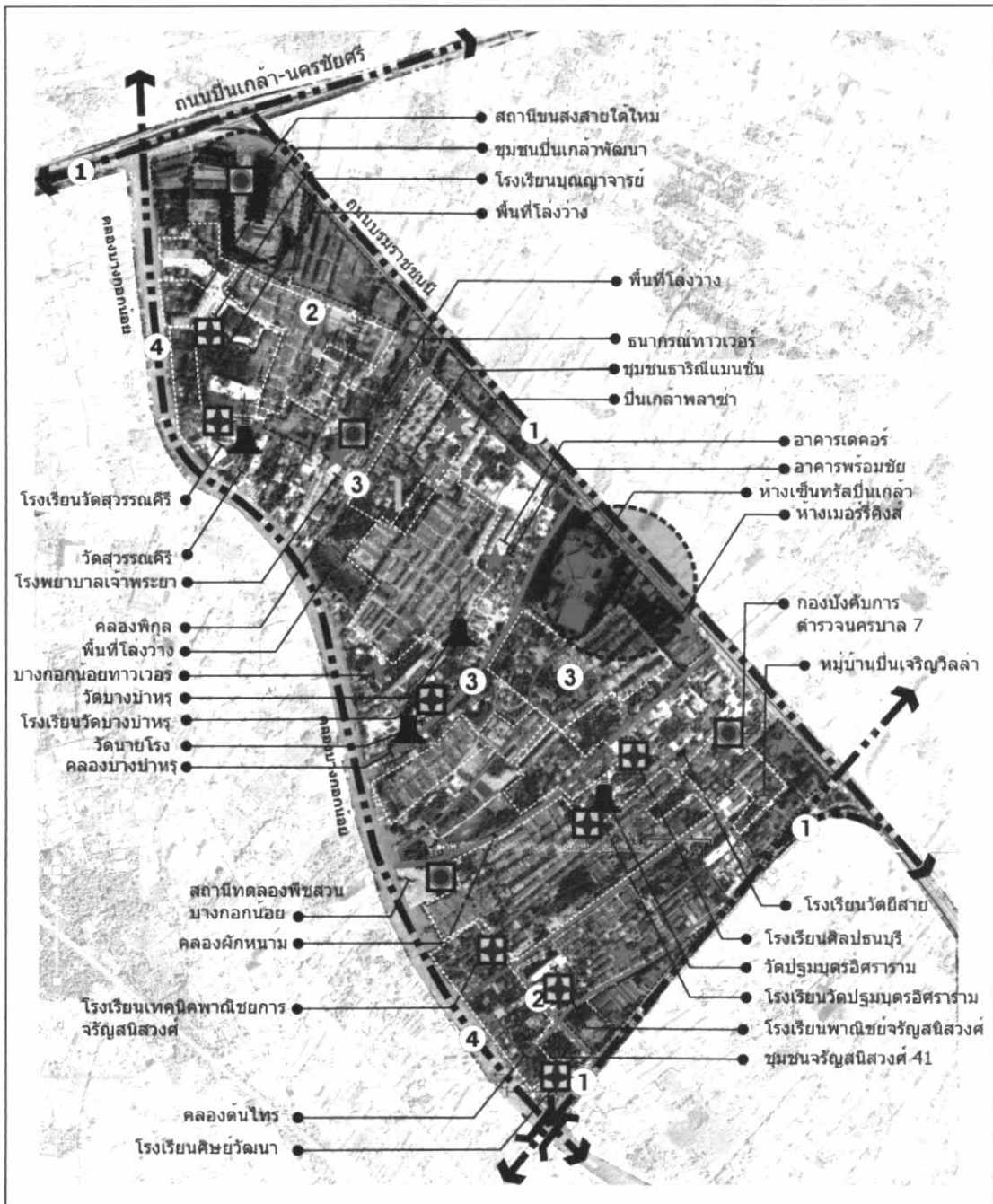
ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองบางกอกน้อย -คลองพิบูล -คลองขวาง -คลองบางบำหรุ	-ไหลผ่านพื้นที่ทางด้านใต้ -แยกจากคลองบางกอกน้อยเข้าไปในพื้นที่จนถึงเขตบางพลัด -ชุดเชื่อมคลองพิบูลกับคลองบางบำหรุ -แยกจากคลองบางกอกน้อย บริเวณปากคลองอยู่

ตารางที่ 5.6 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดลอมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 1 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	-คลองผักหนาม -คลองต้นไทร	ตรงวัดนายโรง ไหลเข้าไปในพื้นที่เชื่อมกับคลองบาง ละมุดในเขตบางพลัด มีคลองสายย่อยแตกขนาน มากมาย เช่น คลองบางยี่ขัน คลองขวาง เป็นต้น -ไหลเข้าไปในพื้นที่ ปากคลองอยู่ตรงสถานีทดลองพืช สวนบางกอกน้อย จรดคลองบางยี่ขัน ไหลผ่านวัดวัด ปฐมบุตริศราราม -ไหลเข้าพื้นที่ปากคลองอยู่ตรงชุมชนเจริญนิทวงศ์ 41
2)ชุมชน	-ชุมชนดั้งเดิม -ชุมชนปิ่นเกล้าพัฒนา -ชุมชนธาวิณีแมนชั่น -หมู่บ้านปิ่นเจริญวิลล่า -ชุมชนริมคลองบางกอกน้อย -หมู่บ้านจัดสรร	-ชุมชนวัดสุวรรณคีรี,วัดนายโรง,วัดบางบำหรุ,วัดปฐม บุตริศราราม, วัดสุวรรณคีรี -หลังสถานีขนส่งสายใต้ใหม่ริมคลองบางกอกน้อย ริมคลองพิบูล -ตั้งบริเวณช่วงกลางของพื้นที่ -หลังกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 -ปากคลองบางบำหรุ คลองผักหนาม คลองต้นไทร -หลังห้างเซ็นทรัลปิ่นเกล้าและห้างเมอริ์คิงส์
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	-บ้านที่พักอาศัย ทาวน์เฮาส์ และอื่นๆ -อาคารสถานที่ราชการและสถานศึกษา โรงเรียนวัดสุวรรณคีรี โรงเรียนวัดบางบำหรุ โรงเรียนนุญชาจารย์ โรงเรียนเทคนิคพาณิชยการเจริญนิทวงศ์ โรงเรียนพาณิชยการ จรัญนิทวงศ์ โรงเรียนวัดปฐมบุตริศราราม โรงเรียนศิลปธนบุรี โรงเรียนวัดยี่สาย โรงเรียนศิลปวัฒนา โรงเรียนโชติदानนท์ กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 สำนักงานโทรศัพท์เขตบางพลัด สถานีขนส่งสายใต้ใหม่ โรงพยาบาลเจ้าพระยา -ศาสนสถาน วัดสุวรรณคีรี วัดนายโรง วัดบางบำหรุ วัดปฐมบุตริศราราม -อาคารขนาดใหญ่และตึกสูง ปิ่นเกล้าพลาซ่า อาคารพร้อมชัย	-ชุมชนต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น -ริมคลองบางกอกน้อย บริเวณวัดสุวรรณคีรี -บริเวณวัดบางบำหรุ -ริมคลองบางกอกน้อย บริเวณชุมชนปิ่นเกล้าพัฒนา -ถนนจรัญนิทวงศ์ 41 -ถนนจรัญนิทวงศ์ 41 -บริเวณวัดปฐมบุตริศราราม -ถนนจรัญนิทวงศ์ 45 ที่วัดปฐมบุตริศราราม -ถนนจรัญนิทวงศ์ 45 -ถนนจรัญนิทวงศ์ 41 ริมคลองบางกอกน้อย -บริเวณวัดสุวรรณคีรี -ริมถนนบรมราชชนนี ถัดจากห้างเมอริ์คิงส์ -ริมถนนจรัญนิทวงศ์ ซอยจรัญนิทวงศ์ 41,43 -ริมถนนบรมราชชนนีติดกับถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี -กลางซอยวัดสุวรรณคีรี -ริมคลองบางกอกน้อย -ริมคลองบางกอกน้อย ปากคลองบางบำหรุ -ริมคลองบางบำหรุ อยู่กลางพื้นที่ -ริมคลองผักหนาม อยู่กลางพื้นที่ -ริมถนนบรมราชชนนี ถนนซอยรุ่งประชา

ตารางที่ 5.7 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดลอมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 1(ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	อาคารเคคอฟ ธนาภรณ์ทาวเวอร์ ฯลฯ บางกอกน้อยทาวเวอร์ อาคารอิมบูญ ห้างเซ็นทรัลปิ่นเกล้า ห้างเมอริคิงส์ อาคารเกษกรณี	ชอยบุญพงศา 2 -อยู่ภายในพื้นที่และริมคลองบางกอกน้อย -ริมถนนบรมราชชนนี -ริมถนนบรมราชชนนี ชอยอุดมทรัพย์ -ริมถนนบรมราชชนนี ชอยเจริญสุข -ริมถนนบรมราชชนนี ชอยอัศวิน 3
4)โครงการคมนาคม	-อาคารพาณิชย์ ร้านค้า สำนักงาน โชว์รูม ปั้มน้ำมัน ฯลฯ -ถนนบรมราชชนนี -ถนนจรัญสนิทวงศ์ -ถนนรุ่งประชา ถนนชอยบุญพงศา 2 -ชอยอุดมทรัพย์ ชอยอัศวิน 1 ชอยอัศวิน 3,ชอยเจริญสุข,ชอยวัดสุวรรณคีรี -ชอยมณฑนา(43),ชอยปฐมบุตร (45),ชอยนิมิตรเขต(41),ชอยจรัญสนิท วงศ์ 47 -คลองบางกอกน้อย	-ริมถนนบรมราชชนนีและภายในบริเวณสถานีขนส่ง สายใต้ใหม่ และริมถนนจรัญสนิทวงศ์ -ทางทิศเหนือไปติดกับถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี -ทางทิศตะวันออกติดกับถนนบรมราชชนนี -เข้าภายในพื้นที่ หมู่บ้านและชุมชน -แยกจากถนนบรมราชชนนี -แยกจากถนนจรัญสนิทวงศ์ -ไหลผ่านทางด้านใต้ตลอดแนวพื้นที่
5)พื้นที่โล่งว่างหรือ สวนสาธารณะ	-สวนสาธารณะ -พื้นที่ว่างเปล่า -พื้นที่ว่างริมคลอง	-ชุมชนปิ่นเกล้าพัฒนา -บริเวณโรงเรียนโชติมานนท์ -บริเวณด้านหน้าโรงพยาบาลเจ้าพระยา -บริเวณอาคารบางกอกน้อยทาวเวอร์ -สถานีทดลองพืชสวนบางกอกน้อย -บริเวณริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ปากชอยปฐมบุตร -บริเวณชอยปฐมบุตรติดกับชอยอัศวิน 3 -บริเวณปากคลองพิบูล -บริเวณริมคลองขวาง -บริเวณริมคลองบางบำหรุ ติดถนนบรมราชชนนี -บริเวณริมคลองผักนวม บริเวณชอยปฐมบุตร -บริเวณริมคลองตันไทร

แผนที่แสดงการวิเคราะห์สภาพทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 1

สัญลักษณ์	
--- 1 ---	ทางสัญจร(Paths) สายหลัก
--- 2 ---	ทางสัญจร(Paths) ภายในพื้นที่
--- 3 ---	ทางสัญจร(Paths) ทางน้ำ
---	คลองในพื้นที่
▣	อาคารพาณิชย์ ดึกสูง อาคารขนาดใหญ่
⊕	สถาบันการศึกษา
▤	บ้านพักอาศัย ทาวน์เฮาส์ (ชุมชน)
Ⓜ	สถานีราชการ สาธารณูปโภค-การ
🏯	วัด
⚓	มัสยิด
★	จุดหมายตา/จุดสังเกต (Landmarks)
⦿	จุดรวมศูนย์รวม (Nodes)

KEY MAP

แผนที่ 5.5 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของพื้นที่ย่อย 1

กลุ่มพื้นที่ย่อย (2) ย่านถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้าและปากคลองบางกอกน้อย

กลุ่มพื้นที่ย่อย 2 นี้ เป็นพื้นที่ซึ่งตั้งอยู่บริเวณปากคลองบางกอกน้อย มีสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าเชื่อมกับเขตพระนคร โดยมีขอบเขตตั้งอยู่ระหว่างคลองบางกอกน้อยที่อยู่ด้านทิศใต้ ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้าอยู่ทางทิศเหนือ ซึ่งมีถนนจรัญสนิทวงศ์กั้นกับพื้นที่ย่อย 1 ทางด้านทิศตะวันตกของพื้นที่และมีแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่ด้านทิศตะวันออก ทำให้การสัญจรเข้าถึงได้สะดวก ทั้งทางบกและทางน้ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ มีย่านพาณิชย์กรรมกระจายอยู่ริมถนนสายหลัก คือ ตลอดแนวถนนบรมราชชนนี ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ถนนจรัญสนิทวงศ์ ถนนอรุณอมรินทร์ โดยมีอาคารพาณิชย์ ธนาคาร ปั้มน้ำมัน สำนักงาน ตลาด โชว์รูมรถยนต์ เป็นต้น ส่วนย่านที่พักอาศัยหรือชุมชนจะกระจายตัวอยู่กลางพื้นที่และบริเวณริมคลองบางกอกน้อย โดยมีวัด มัสยิด และโรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชนเช่นกันมีสัดส่วนที่มากกว่าย่านอื่นๆ ส่วนศูนย์รวมกิจกรรม ได้แก่ ตลาดสหกรณ์กรุงเทพฯ อยู่บริเวณแยกบรมราชชนนี พื้นที่ย่อย 2 นี้เป็นที่ตั้งของอาคารทางราชการที่สำคัญ ได้แก่ อุทยานเรือ พิพิธภัณฑสถานเรือพระที่นั่ง ส่วนพื้นที่โล่งว่างภายในพื้นที่ถือว่ายังมีอยู่พอสมควร ทำให้สภาพของพื้นที่ไม่แออัดจนเกินไป จุดหมายตาย่าน ได้แก่ วัดดุสิตารามวรวิหาร และมัสยิดหลวงอิสรวิษณุชนะห์ เป็นศูนย์กลางชุมชนชาวไทยพุทธและไทยอิสลามที่สามารถมองเห็นได้จากมุมมองแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองบางกอกน้อย ดูแผนที่ 5.6 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 2 ในตารางที่ 5.8 และ 5.9 ดังนี้ ตารางที่ 5.8 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 2

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองบางกอกน้อย -คลองวัดดุสิตาราม -คลองลำประโดง -แม่น้ำเจ้าพระยา	-ไหลผ่านพื้นที่ทางด้านใต้ -ไหลเข้าไปในพื้นที่ ปากคลองอยู่ตรงอุทธารเรือพิพิธภัณฑสถานเรือพระที่นั่ง วัดดุสิตาราม -คลองสายย่อยบริเวณโรงเรียนอนุบาลอัมรินทร์ ชุมชนชอยประดิษฐ์ผล ชอยเหล้าลาดดา -อยู่ด้านทิศตะวันออก ไหลผ่านบริเวณวัดดุสิตาราม
2)ชุมชน	-หมู่บ้านปิ่นเกล้าวิลล่า -ชุมชนวัดดุสิตาราม -ชุมชนมัสยิดหลวงอิสรวิษณุชนะห์ -ชุมชนสวนหลวง -ชุมชนสันติชนสงเคราะห์ -ชุมชนริมคลองบางกอกน้อย	-หลังกองบังคับการตำรวจนครบาล 7 -รอบๆ วัดและโรงเรียนดุสิตาราม -รอบๆ มัสยิด ริมคลองบางกอกน้อย -สี่แยกอรุณอมรินทร์ -ริมคลองบางกอกน้อย -ริมคลองบางกอกน้อย ตรงจรัญสนิทวงศ์ 34 , ชอยประดิษฐ์ผล
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทาน์วเฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการและสถานศึกษา	-ชุมชนต่างๆ

ตารางที่ 5.9 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 2 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	<p>โรงเรียนอนุชาบางกอกน้อย โรงเรียนวัดคูสิดารามวรวิหาร โรงเรียนมัธยมคูสิดาราม คูทหารเรือ พิพิธภัณฑสถานเรือพระที่นั่ง กองเรือเล็กขนส่งทหารเรือ</p> <p>อาคารศูนย์รวมข่าวประกวดราคาทาง ราชการ</p> <p>-ศาสนสถาน</p> <p>วัดคูสิดารามวรวิหาร มัสยิดหลวงฮัจจอร์ฮุนนะห์</p> <p>-อาคารขนาดใหญ่และตึกสูง ตลาด อาคารรัตนโกสินทร์พาววิลเลียม อาคารธนาलगกรณ์ ตลาดสหกรณ์กรุงเทพ</p> <p>-อาคารพาณิชย์ ร้านค้า สำนักงาน ธนาคาร โชว์รูม ปั้มน้ำมัน คู่อุปโภคจำทาง คู่อุตสาหกรรมฯลฯ</p>	<p>-ชุมชนมัสยิดหลวงฮัจจอร์ฮุนนะห์ -ชุมชนวัดคูสิดาราม -ชุมชนวัดคูสิดาราม -สะพานบางกอกน้อย ริมคลองบางกอกน้อย -ริมคลองบางกอกน้อย -ริมคลองบางกอกน้อยข้างพิพิธภัณฑสถานเรือพระที่นั่ง -ริมถนนเจริญสนิทวงศ์</p> <p>-ริมคลองบางกอกน้อยและแม่น้ำเจ้าพระยา -ริมคลองบางกอกน้อยและแม่น้ำเจ้าพระยา</p> <p>-ซอยเจริญสนิทวงศ์ 36 -ริมถนนอรุณอมรินทร์ -แยกบรมราชชนนี -ริมถนนเจริญสนิทวงศ์ ถนนบรมราชชนนี ถนนอรุณอมรินทร์ ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า</p>
4)โครงการชัชวาลวงศ์	<p>-ถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า</p> <p>-ถนนอรุณอมรินทร์</p> <p>-ถนนเจริญสนิทวงศ์</p> <p>-ถนนซอยเจริญสนิทวงศ์ 34,36,38</p> <p>-ซอยบุญพงษา , เทพารักษ์ , ภูมิรัตนราชปักษี ซอยวัดคูสิดาราม -ซอยเหลาสดา ซอยสวนหลวง</p> <p>-คลองบางกอกน้อย</p> <p>-แม่น้ำเจ้าพระยา</p>	<p>-อยู่ทิศเหนือของพื้นที่เชื่อมกับถนนบรมราช ชนนีและสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าเชื่อมกับ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์</p> <p>-ตัดกับถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้าตัดผ่านพื้นที่ และตัดผ่านคลองบางกอกน้อย</p> <p>-อยู่ทิศตะวันตกของพื้นที่ติดกับถนนสมเด็จพระ ปิ่นเกล้าตัดผ่านพื้นที่และตัดผ่านคลอง บางกอกน้อย</p> <p>-แยกจากถนนเจริญสนิทวงศ์ เข้าภายในพื้นที่ หมู่บ้านและชุมชน ต่างๆ</p> <p>-แยกจากถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า เข้าสู่ชุมชน -แยกจากถนนอรุณอมรินทร์ เข้าภายในพื้นที่ หมู่บ้านและชุมชน ต่างๆ</p> <p>-ผ่านทางด้านใต้พื้นที่ตลอดแนวพื้นที่ แยกจาก แม่น้ำเจ้าพระยา</p> <p>-ผ่านพื้นที่ด้านทิศตะวันออก โดยมีท่าเรือพระ ปิ่นเกล้า ตรงบริเวณวัดคูสิดาราม เชื่อมโยงกับ ฝั่งพระนคร และพื้นที่ใกล้เคียง</p>
5)พื้นที่โล่งว่างหรือ สวนสาธารณะ	<p>-สวนสาธารณะ -พื้นที่ว่างเปล่า -พื้นที่ว่างริมคลอง</p>	<p>-โครงการบ้านจัดสรร -มีอยู่ทั่วบริเวณพื้นที่ -คลองบางกอกน้อย</p>

แผนที่ 5.6 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 2

กลุ่มพื้นที่ย่อย (3) ย่านถนนบางขุนนนท์และริมคลองบางกอกน้อย

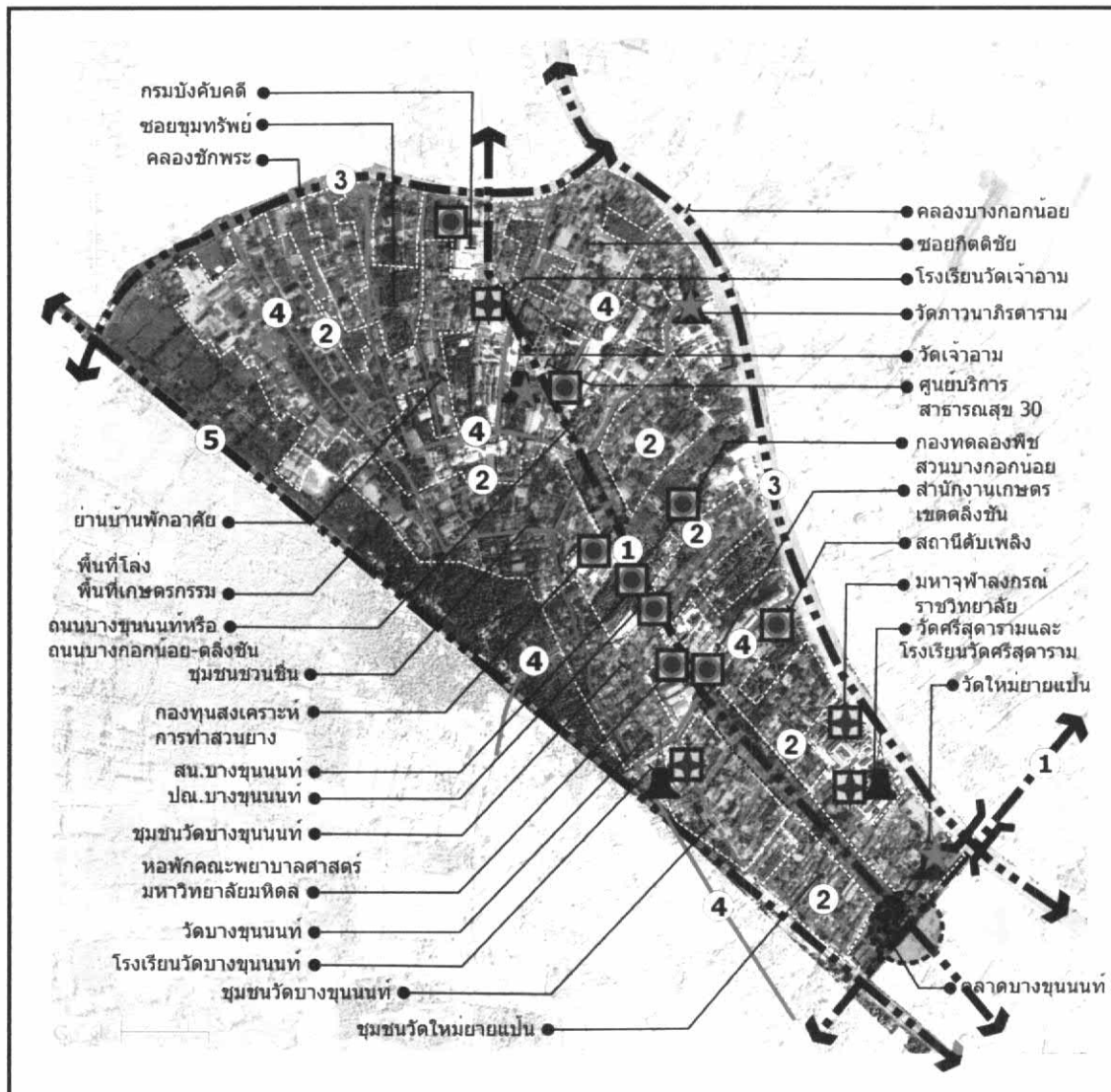
กลุ่มพื้นที่ย่อย 3 นี้ มีขอบเขตที่ตั้งอยู่ระหว่างคลองบางกอกน้อยที่อยู่ด้านทิศเหนือ มีคลองชักพระอยู่ด้านทิศตะวันตก มีถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชันวิ่งผ่านพื้นที่เป็นแนวทางด้านทิศตะวันออก - ตะวันออก ทำให้การสัญจรเข้าถึงพื้นที่ที่มีความสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่ มีย่านพาณิชย์กรรมกระจายอยู่ตลอดแนวริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน ถนนจรัญ

สนิทวงศ์ โดยมีอาคารพาณิชย์ ธนาคาร บัมม่น้ำมัน สำนักงาน ตลาด ไขว้ร่มรถยนต์ เป็นต้นส่วนย่านที่พักอาศัยหรือชุมชนจะกระจายตัวอยู่ชว่วงกลางพื้นที่และบริเวณริมคลองบางกอกน้อย โดยมีซอยเชื่อมพื้นที่และมีวัด โรงเรียนเป็นศูนย์กลางชุมชน รวมทั้งมีสถานที่ราชการกระจายอยู่ตามแนวถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน เช่น ศูนย์บริการสาธารณสุข 30 หอพักคณะพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล สถานีตำรวจบางขุนนนท์ ไปรษณียบางขุนนนท์ เป็นต้น ส่วนศูนย์รวมกิจกรรมของย่าน (Nodes) ได้แก่ ตลาดบางขุนนนท์ อยู่บริเวณแยกบางขุนนนท์ คูแผนที่ 5.7 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 3 ในตารางที่ 5.10-5.11 โดยสรุปได้ ดังนี้ ตารางที่ 5.10 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 3

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองบางกอกน้อย -คลองพระซึกพระ -คลองบางขุนนนท์ -คลองวัดเจ้าอาม -คลองแกลบ -คลองขุนคลัง -คลองภาวนา -พื้นที่เกษตรกรรม	-ไหลผ่านพื้นที่ทางด้านเหนือ -ไหลผ่านพื้นที่ทางด้านเหนือต่อจากคลองบางกอกน้อย -แยกจากคลองบางกอกน้อยบริเวณสำนักงานเกษตรเขตตลิ่งชันเข้าสู่วัดบางขุนนนท์ ขุดเข้าไปภายในพื้นที่เชื่อมกับคลองคลองแกลบ คลองขุนคลัง คลองจักรทอง คลองวัดยางสุทธารามและขุดออกเป็นสายย่อยๆ กระจายอยู่ภายในชุมชนบ้านบางขุนนนท์ ออกสู่คลองซึกพระ -แยกจากคลองบางกอกน้อยเข้าสู่วัดเจ้าอามไปบรรจบกับคลองบางขุนนนท์ -เป็นคลองสายสั้นๆแยกจากคลองบางกอกน้อย -แยกจากคลองซึกพระผ่านชุมชนบ้านบางขุนนนท์ ไปบรรจบกับคลองบางขุนนนท์ -แยกจากคลองบางกอกน้อยข้างวัดภาวนาภิรตารามเข้าสู่พื้นที่ไปบรรจบกับคลองบางขุนนนท์ -ริมคลองซึกพระ คลองสายย่อย พื้นที่ติดรางรถไฟและกระจายอยู่ทั่วไปภายในชุมชนบ้านบางขุนนนท์
2)ชุมชน	-ชุมชนชวนชื่น -ชุมชนวัดบางขุนนนท์ -ชุมชนวัดเจ้าอาม -ชุมชนวัดใหม่ยายแป้น -ชุมชนวัดศรีสุทธาราม -ชุมชนบ้านบางขุนนนท์	-ชอยวัดมนัสฯ ทางด้านใต้ของวัดเจ้าอาม -รอบๆ วัดบางขุนนนท์ -รอบๆ ชุมชน;วัดเจ้าอาม ชอยชุมทรัพย์ -ชอยวัดใหม่ , ชอยกานจกญา , ริมคลองบางกอกน้อย -ชอยวัดศรีสุทธาราม , ชอยศรีพาเพลิน , ชอยศิริวัฒน์ -ริมคลองบางกอกน้อย -ริมคลองซึกพระ คลองขุนคลัง ชอยชุมทรัพย์
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทานิวเฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการและสถานศึกษา โรงเรียนวัดศรีสุทธาราม โรงเรียนวัดเจ้าอาม	-ชุมชนต่างๆ -ชอยวัดศรีสุทธาราม -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน

ตารางที่ 5.11 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดลอมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 3 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	โรงเรียนวัดบางขุนนนท์ โรงเรียนบดินทรศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สถานีดับเพลิง กองทดลองพืชสวนบางกอกน้อย ศูนย์บริการสาธารณสุข 30 หอพักคณะพยาบาลมหาวิทยาลัยมหิดล สถานีตำรวจบางขุนนนท์ ไปรษณียบางขุนนนท์ กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สำนักงานเกษตรเขตตลิ่งชัน กองบังคับคดี -ศาสนสถาน วัดบางขุนนนท์ วัดเจ้าอาาม วัดใหม่ยายแป้น วัดศรีสุคาราม วัดภาวนาภิรตาราม -ตลาด ตลาดบางขุนนนท์ -อาคารพาณิชย์ ร้านค้า สำนักงาน ธนาคาร ไซร์ูม ปั้มน้ำมัน ตลาด ฯลฯ	-ชุมชนวัดบางขุนนนท์ -ชอยมิตรประสิทธิ์ -ชอยวัดศรีสุคาราม ,ริมคลองบางกอกน้อย -ชอยสถานีดับเพลิง,ริมคลองบางกอกน้อย -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ตรอกประเสริฐ -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ชอยเกิดทรัพย์ -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ตรอกประเสริฐ -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน ริมคลองชักพระ -ชอยวัดบางขุนนนท์,ชอยมิตรประสิทธิ์ ,ริมคลองและรางรถไฟ -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ชอยชุมทรัพย์, ชอยจงเจริญ ,คลองย่อย -ริมคลองบางกอกน้อยและชอยวัดศรีสุคาราม -ชอยภาวนา,คลองย่อย,ริมคลองบางกอกน้อย -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ริมถนนเจริญสนิท วงศ์ แยกบางขุนนนท์ -ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ริมถนนเจริญสนิท วงศ์
4)โครงข่ายคมนาคม	-ถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน -รางรถไฟ -ถนนเจริญสนิทวงศ์ -ถนนชอย ต่างๆ -คลองบางกอกน้อย -คลองชักพระ	-ตัดผ่านกลางพื้นที่เชื่อมกับถนนเจริญสนิทวงศ์ และพื้นที่เขตตลิ่งชัน -ผ่านพื้นที่ด้านทิศใต้ตลอดแนว -อยู่ทิศตะวันออกของพื้นที่ติดกับรางรถไฟและ คลองบางกอกน้อย -ส่วนใหญ่แยกตัวจากถนนบางกอกน้อย-ตลิ่ง ชันมีบางชอยที่แยกตัวออกจากถนนเจริญสนิท วงศ์ -ผ่านพื้นที่ทางด้านทิศเหนือตลอดแนว -ผ่านพื้นที่ทางด้านทิศตะวันตกตลอดแนว เชื่อมกับคลองบางกอกน้อย
5)พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	-สวนสาธารณะแสงทิพย์ -พื้นที่ว่างเปล่าทำการเกษตร พื้นที่ว่างริม คลอง -พื้นที่ว่างบริเวณรางรถไฟ	-ริมถนนบางกอกน้อย-ตลิ่งชัน,ชอยเดิมบุญ -มีอยู่ทั่วบริเวณพื้นที่ และพื้นที่ริม คลองบางกอกน้อย , คลองชักพระ -ข้างรางรถไฟ

แผนที่แสดงการวิเคราะห์สภาพทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 3

สัญลักษณ์					
— 1 —	ทางสัญจร(Paths) สายหลัก		— 2 —	ทางสัญจร(Paths) ภายในพื้นที่	
— 3 —	ทางสัญจร(Paths) ทางน้ำ		— 4 —	คลองในพื้นที่	
	อาคารพาณิชย์ ตึกสูง อาคารขนาดใหญ่		— 5 —	รางรถไฟ	
	บ้านพักอาศัย หานิวเฮาส์ (ชุมชน)			สถาบันการศึกษา	
	วัด		มัสยิด		สถานที่ราชการ สาธารณูปโภค-การ
	จุดหมายตา/จุดสังเกต (Landmarks)		จุดรวม/ศูนย์รวม (Nodes)		

แผนที่ 5.7 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 3

กลุ่มพื้นที่ย่อย (4) ย่านถนนรถไฟ สถานีรถไฟและย่านโรงพยาบาลศิริราช (ตรอกวังหลัง)

กลุ่มพื้นที่ย่อย 4 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณปากคลองบางกอกน้อย และริมแม่น้ำเจ้าพระยา มีขอบเขตทิศเหนือติดคลองบางกอกน้อย ทิศตะวันออกติดแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้ติด

คลองวัดระฆังฯ ส่วนทิศตะวันตกติดถนนอิสรภาพ ถนนวัดสุทธาราม ถนนจรัญสนิทวงศ์และพื้นที่มีถนนอรุณอมรินทร์และถนนพราณนุกผ่านกลางทำให้แบ่งพื้นที่เป็นบล็อกสี่เหลี่ยม การใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่มีส่วนสถานที่ราชการที่สำคัญ คือ โรงพยาบาลศิริราช สถานีรถไฟบางกอกน้อย มหาวิทยาลัยมหิดลตั้งอยู่บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยาปากคลองบางกอกน้อย สำหรับบริเวณย่านพักอาศัยอยู่ระหว่างถนนอิสรภาพกับถนนอรุณอมรินทร์ บริเวณรอบวัดระฆังโฆสิตาราม วัดสุทธารามย่านพาณิชย์กรรมกระจายอยู่ริมถนนสายหลักที่ได้กล่าวมาข้างต้น รวมทั้งบริเวณตลาดรถไฟที่มีขนาดใหญ่ประกอบด้วย 3 ตลาดรวมกัน ส่วนบริเวณพื้นที่ย่านนี้ มีวัดสำคัญที่สามารถมองเห็นได้ชัดจากถนนอรุณอมรินทร์ คือ วัดอัมรินทร์าราม ส่วนวัดริมแม่น้ำ ได้แก่ วัดระฆังโฆสิตาราม และวัดสุทธารามตั้งอยู่ริมคลองบางกอกน้อย ส่วนศูนย์รวมกิจกรรมของย่าน (Nodes) ได้แก่ ตลาดตรอกวังหลัง โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ท่าเรือวังหลัง รวมทั้งสถานีรถไฟบางกอกน้อย ดูแผนที่ 5.8 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 4 ในตารางที่ 5.12-5.14 โดยสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 5.12 แสดงแสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 4

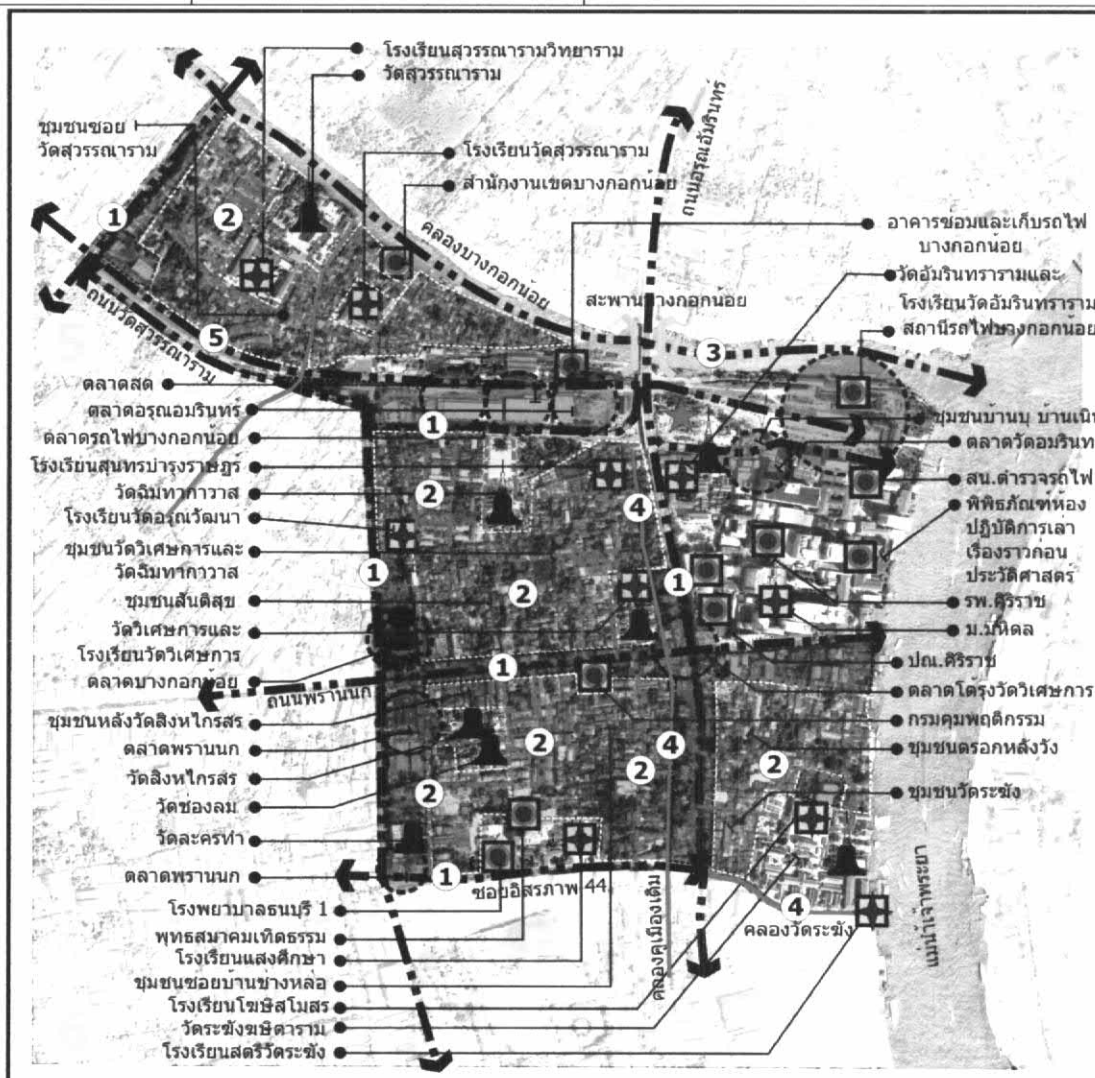
ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-แม่น้ำเจ้าพระยา -คลองบางกอกน้อย -คลองวัดระฆังฯ -คูเมืองเดิม -คลองวัดทอง	-ไหลผ่านด้านทิศตะวันออก -ไหลทางด้านเหนือแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา -แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาอยู่ที่วัดวัดระฆังฯ -ไหลขนานกับถนนอรุณอมรินทร์ -แยกจากคลองบางกอกน้อยตรงวัดสุวรรณาราม(ชุมชนบ้านบุ)ไหลผ่านวัดสุทธาวาส และไปเชื่อมกับคลองบางขุนนท์ตรงวัดใหม่ยายมอญ
2)ชุมชน	-ชุมชนวัดวิเศษการ -ชุมชนวัดฉิมธากาวาส -ชุมชนชอยวัดสุทธาราม -ชุมชนวัดระฆังฯ -ชุมชนหลังวัดสิงห์ไกรสร -ชุมชนตรอกหลังวัง -ชุมชนชอยบ้านช่างหล่อ -ชุมชนสันติสุข -ชุมชนบ้านบุ บ้านเนิน	-ชอยวัดวิเศษการ -รอบๆ วัดฉิมธากาวาส -ชอยวัดสุทธาราม ริมคลองบางกอกน้อย -ชอยศาลาดันจันทร์,ตรอกวัดระฆัง ริมแม่น้ำเจ้าพระยา -รอบๆวัดวัดสิงห์ไกรสร ชอยวัดฉิม -ตรอกหลังวัง ถนนพราณนุก -ชอยบ้านช่างหล่อ ถนนอรุณอมรินทร์ -ชอยนพมาศ ถนนพราณนุก -ริมคลองบางกอกน้อยด้านทิศใต้ติดกับด้านหลังของสถานีรถไฟธนบุรีกระจายตัวไปจนถึงวัดสุวรรณาราม
3) สิ่งปลูกสร้างอาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทาน์วเฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการ สถานศึกษา โรงเรียนวัดสุทธาราม โรงเรียนสุทธารามวิทยาราม โรงเรียนสุนทรบำรุงราษฎร์ โรงเรียนอรุณวัฒนา	-ชุมชนต่างๆ -ชอยวัดสุทธาราม,บริเวณสำนักงานเขตบางกอกน้อย -บริเวณวัดสุทธาราม -ริมถนนอรุณอมรินทร์ แยกวัดอรุณอมรินทร์ -ริมถนนอิสรภาพ

ตารางที่ 5.13 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 4 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
3) สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	<p>โรงเรียนวัดวิเศษการ โรงเรียนแสงวิทยา โรงเรียนโมฆิสโมสร โรงเรียนสตรีวัตรระฆัง โรงเรียนวัดอัมรินทร์าราม สำนักงานเขตบางกอกน้อย โรงพยาบาลธนบุรี 1 กรมควบคุมพฤติกรรม ปณ.ศิริราช โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล พิพิธภัณฑ์ห้องปฏิบัติการเล่าเรื่องราว ประวัติศาสตร์ สถานีรถไฟบางกอกน้อย สถานีตำรวจรถไฟ -ศาสนสถาน วัดวิเศษการ วัดจิมธากาวาส วัดสุทธาราม วัตรระฆังโมฆิตาราม วัดสิงหนไกรสร วัดชองลม วัดละครท่า วัดอัมรินทร์าราม ตลาดอรุณอัมรินทร์ ตลาดบางกอกน้อย ตลาดรถไฟบางกอกน้อย ตลาดสถานีรถไฟ ตลาดวัดอินทร์ ตลาดใต้รุ่งวัดวิเศษการ ตลาดพรานนก -ตึกสูง อาคารพาณิชย์ ร้านค้า สำนักงาน ธนาคาร ไซร์วูม ปั้มน้ำมัน ฯลฯ</p>	<p>-แยกศิริราช ริมถนนอรุณอัมรินทร์และถนนพรานนก -ริมชอยแสงศึกษา -บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ท่าเรือวัตรระฆัง -บริเวณวัตรระฆังโมฆิตาราม ริมคลองวัตรระฆัง -ริมถนนริมถนนอรุณอัมรินทร์ ถนนรถไฟ -ริมคลองบางกอกน้อย ซ้างวัดสุวรรณาราม -ริมชอยแสงศึกษา ติดกับโรงเรียนแสงวิทยา -ริมถนนพรานนก ตรงข้ามวัดวิเศษการ -แยกศิริราช ริมถนนอรุณอัมรินทร์และถนนพรานนก -แยกศิริราช ริมถนนอรุณอัมรินทร์ ถนนพรานนก ริม แม่น้ำเจ้าพระยา -ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ถนนอัมรินทร์าราม -ปากคลองบางกอกน้อย ริมแม่น้ำเจ้าพระยาถนนอัม รินทร์าราม ถนนรถไฟ -แยกศิริราช ริมถนนอรุณอัมรินทร์ -ชอยรถไฟ 3 ถนนรถไฟ -ชอยวัดสุทธารามริมคลองบางกอกน้อย -ตรอกวัตรระฆังโมฆิตาราม ถนนอรุณ อัมรินทร์ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองวัตรระฆังฯ -ถนนพรานนก อยู่ติดกับวัดชองลม -ถนนพรานนก อยู่ติดกับวัดสิงหนไกรสร -แยกวัดดงมูลเหล็ก ถนนอิสรภาพ -ถนนอัมรินทร์าราม ถนนรถไฟ -แยกวัดอัมรินทร์ -แยกพรานนก -ถนนรถไฟ -ถนนอัมรินทร์าราม ถนนรถไฟ -ถนนอัมรินทร์าราม ถนนรถไฟ -แยกศิริราช -แยกพรานนก -ริมถนนพรานนก ริมถนนชอยอิสรภาพ 44, ริมถนนอรุณอัมรินทร์ ,ถนนเจริญสุขนิทวงศ์, ถนนอิสรภาพ</p>
4) โครงข่ายคมนาคม	<p>-ถนนพรานนก -ถนนอรุณอัมรินทร์</p>	<p>-ตัดผ่านกลางพื้นที่เชื่อมกับถนนอิสรภาพ กับถนน อรุณอัมรินทร์ -ตัดผ่านกลางพื้นที่เชื่อมกับถนนสมเด็จพระปิ่นเกล้า ทางทิศเหนือ</p>

ตารางที่ 5.14 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 4 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	-ถนนซอยอิสระภาพ 44 -ถนนจรัญสนิทวงศ์และถนนอิสระภาพ -รางรถไฟ -คลองบางกอกน้อย แม่น้ำเจ้าพระยา	-ผ่านพื้นที่ด้านทิศใต้ -ผ่านพื้นที่ด้านทิศตะวันตก -ผ่านเข้ามาในพื้นที่อยู่ทางทิศเหนือของพื้นที่ย่อย -อยู่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกตลอดแนว
5)พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	-พื้นที่ว่าง	-ริมคลองบางกอกน้อย บริเวณสถานีรถไฟและพื้นที่ข้างทางรถไฟ ภายในวัด โรงเรียน

แผนที่แสดงการวิเคราะห์สภาพทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 4

สัญลักษณ์	
--- 1 --- ทางสัญจร(Paths) สายหลัก	--- 2 --- ทางสัญจร(Paths) ภายในพื้นที่
--- 3 --- ทางสัญจร(Paths) ทางน้ำ	--- 4 --- คลองในพื้นที่
อาคารพาณิชย์ ตึกสูง อาคารขนาดใหญ่	--- 5 --- รางรถไฟ
บ้านพักอาศัย หานิวเฮาส์ (ชุมชน)	สถาบันการศึกษา
วัด	มัสยิด
จุดหมายค่าจุดสังเกต (Landmarks)	จุดรวมศูนย์รวม (Nodes)
	สถานที่ราชการ สาธารณูปโภค-การ

KEY MAP

แผนที่ 5.8 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 4

กลุ่มพื้นที่ย่อย (5) แขวงบางขุนนนท์และย่านห้างแม่คโคโร

กลุ่มพื้นที่ย่อย 5 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งอยู่บริเวณแขวงบางขุนศรี และบางส่วนของแขวงบ้านช่างหล่อ มีขอบเขตทิศเหนือติดแนวรางรถไฟ ทิศตะวันออกติดถนนอิสรภาพ ทิศใต้ติดแนวถนนพราณนกและถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 31 ส่วนทิศตะวันตกจรดคลองชักพระมีถนนจรัญสนิทวงศ์เป็นเส้นทางหลักของกลุ่มพื้นที่ย่อยนี้ มีห้างสรรพสินค้าแม่คโคโรเป็นศูนย์รวมย่าน มีย่านที่พักอาศัยกระจายตัวอย่างหนาแน่น โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางชุมชน มีพื้นที่เกษตรกรรมขนาดกว้างตลอดแนวคลองชักพระ มีคลองย่อยหลายสายกระจายอยู่ทั่วพื้นที่เกษตรกรรม รวมทั้งเป็นย่านที่พักอาศัย

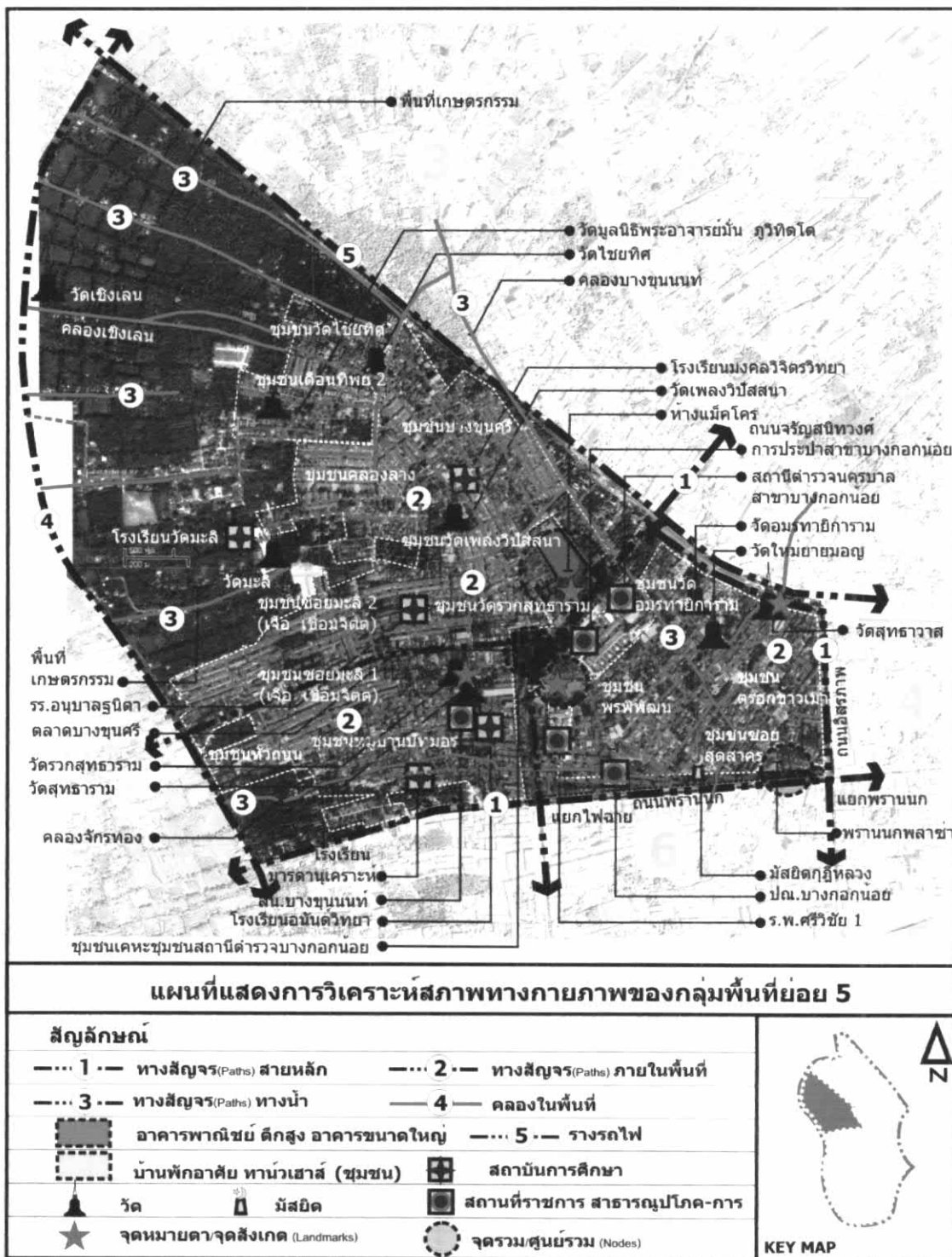
ดูแผนที่ 5.9 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 5 ในตารางที่ 5.15-5.16 โดยสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 5.15 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 5

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองชักพระ -คลองเชิงเลน -คลองบางขุนนนท์ -คลองวัดมะลิ -คลองจักรทอง -คลองช่างเหล็ก -คลองไชยทิศ -คลองวัดสุทธาราม -คลองเชิงเลน	-ไหลผ่านด้านทิศตะวันตก -ปากคลองอยู่ที่วัดเชิงเลน ไหลเข้าพื้นที่เกษตรกรรม -แยกออกจากคลองบางกอกน้อย -แยกจากคลองชักพระ -แยกจากคลองชักพระไปเชื่อมกับคลองบางขุนนนท์ บริเวณพื้นที่แขวงบ้านช่างหล่อ -แยกจากคลองชักพระไปเชื่อมกับคลองไชยทิศตรงวัดไชยทิศ -แยกจากคลองบางขุนนนท์ไปเชื่อมกับคลองช่างเหล็กตรงวัดไชยทิศ -แยกจากคลองจักรทองไหลสู่วัดสุทธาราม -แยกจากคลองชักพระ ตรงวัดเชิงเลน
2)ชุมชน	-ชุมชนวัดไชยทิศ -ชุมชนเคียนทิพย์ 2 -ชุมชนบางขุนศรี -ชุมชนคลองลำ -ชุมชนวัดเพลงวิปัสณา -ชุมชนวัดรวงสุทธาราม -ชุมชนซอยมะลิ 1 และ 2 -ชุมชนหัวถนน -ชุมชนหมู่บ้านปัทม -ชุมชนวัดอมรทาลัยการาม -ชุมชนพรพิพัฒน์ -ชุมชนตรอกข้าวเฒ่า -ชุมชนซอยสุทธาศร -ชุมชนเก่าบ้านช่างหล่อ -ชุมชนเคหะชุมชนสถานี ตำรวจบางกอกน้อย	-รอบๆวัดไชยทิศ ใกล้แนวรางรถไฟ -รอบๆวัดมูลนิธิพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ติดกับชุมชนวัดไชยทิศ -อยู่เหนือวัดเพลงวิปัสณา -รอบๆวัดเพลงวิปัสณา -รอบๆวัดเพลงวิปัสณา -รอบๆวัดรวงสุทธาราม -อยู่ในซอยจรัญสนิทวงศ์ 35 -อยู่บริเวณคลองจักรทอง -อยู่ในซอยจรัญสนิทวงศ์ 31 -รอบๆวัดอมรทาลัยการาม -อยู่หลังการประปาสาขาบางกอกน้อย -ริมถนนอิสรภาพบริเวณวัดสุทธาวาส -อยู่ริมถนนพราณนกบริเวณมัสยิดกุฎีหลวง -อยู่ริมถนนพราณนกบริเวณกับชุมชนซอยสุทธาศร -อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ เยื้องห้างแม่คโคโร

ตารางที่ 5.16 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 5(ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
3) สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	<p>-บ้านพักอาศัย ทาวน์เฮาส์</p> <p>-สถานที่ราชการ,สถานศึกษา</p> <p>โรงเรียนมงคลวิจิตรวิทยา</p> <p>โรงเรียนอนันตวิทยา</p> <p>โรงเรียนมารดานุเคราะห์</p> <p>โรงเรียนอนุบาลธุดา</p> <p>โรงเรียนวัดมะลิ</p> <p>การประปาสาขาบางกอกน้อย</p> <p>ไปรษณีสถาษาบางกอกน้อย</p> <p>โรงพยาบาลศิริวิชัย 1</p> <p>สถานีตำรวจภูธรบางขุนนท์</p> <p>-ศาสนสถาน</p> <p>วัดเพลงวิปัสณา</p> <p>วัดรวกสุทธาราม</p> <p>วัดอมรทวยการาม</p> <p>วัดมะลิ</p> <p>วัดสุทธาวาส</p> <p>วัดใหม่ยามมอญ</p> <p>วัดไชยทิศ</p> <p>วัดมูลนิธิพระอาจารย์มั่น ภูวิตโต</p> <p>มัสยิดกุฎีหลวง</p> <p>-ตลาด</p> <p>ตลาดบางขุนศรี</p> <p>-ตึกสูง อาคารพาณิชย์ ร้านค้า</p> <p>พรานนกพลาซ่า</p> <p>ห้างสรรพสินค้าแม็คโคร</p>	<p>-ชุมชนต่างๆ</p> <p>-บริเวณวัดเพลงวิปัสณา</p> <p>-บริเวณวัดรวกสุทธาราม</p> <p>-อยู่ในซอยจรัญสนิทวงศ์ 31/1</p> <p>-อยู่ที่ชุมชนวัดรวกสุทธาราม</p> <p>-อยู่บริเวณวัดมะลิ</p> <p>-อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 30</p> <p>-อยู่ริมถนนพรานนก ซอยพรพิพัฒน์</p> <p>-แยกไฟฉาย</p> <p>-อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 33</p> <p>-อยู่บริเวณด้านหลัง ห้างสรรพสินค้าแม็คโคร</p> <p>-อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 35</p> <p>-อยู่ริมถนนสุทธาวาส</p> <p>-อยู่ลึกเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรม บริเวณชุมชนคลองล่าง</p> <p>-อยู่ริมถนนวัดสุทธาวาสใกล้กับ วัดใหม่ยามมอญ</p> <p>-อยู่ริมถนนวัดสุทธาวาสใกล้กับ วัดอมรทวยการามและวัดวัดสุทธาวาส</p> <p>-อยู่ลึกเข้าไปในพื้นที่เกษตรกรรม ริมคลองล่าง</p> <p>-ใกล้วัดไชยทิศ บริเวณชุมชนเดือนทิพย์ 2</p> <p>-อยู่ริมถนนพรานนก</p> <p>-อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 35 ตรงข้ามชุมชนเคหะชุมชน</p> <p>สถานีตำรวจบางกอกน้อย</p> <p>-ตั้งอยู่แยกพรานนก</p> <p>-อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 35</p>
4) โครงข่ายคมนาคม	<p>-ถนนอิสระภาพ</p> <p>-ถนนจรัญสนิทวงศ์</p> <p>-ถนนวัดสุทธาวาส</p> <p>-ถนนพรานนก</p> <p>-ถนนซอย</p> <p>-คลองชักพระ</p>	<p>-เชื่อมต่อกับถนนวัดสุทธาวาสอยู่ที่ทิศตะวันออกของพื้นที่</p> <p>-ตัดผ่านกลางพื้นที่</p> <p>-เชื่อมต่อกับถนนจรัญสนิทวงศ์และถนนอิสระภาพ</p> <p>-เชื่อมต่อกับถนนจรัญสนิทวงศ์และถนนอิสระภาพ</p> <p>-เชื่อมพื้นที่ต่างๆ เช่น ถนนซอยจรัญสนิทวงศ์ 30 ,31 ,35 เป็นต้น</p> <p>-เชื่อมคลองบางกอกใหญ่และคลองบางกอกน้อย</p>
5) พื้นที่โล่งว่างหรือ สวนสาธารณะ	<p>-พื้นที่ว่างริมคลอง</p> <p>-พื้นที่ว่างของสถานที่ราชการ</p> <p>-พื้นที่เกษตรกรรม</p>	<p>-ริมคลองชักพระ ริมคลองบางขุนนท์</p> <p>-มีอยู่บริเวณสถานีรถไฟและพื้นที่ 2 ข้างรางรถไฟ</p> <p>สถานีตำรวจบางกอกน้อย</p> <p>-ริมคลองชักพระลึกเข้าไปในพื้นที่จนถึงพื้นที่ชุมชน ริมคลองมะลิ</p> <p>คลองจ๊กทอง คลองข้างเหล็ก คลองเชิงเลน</p>

แผนที่ 5.9 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของพื้นที่ย่อย 5

กลุ่มพื้นที่ย่อย (6) ย่านถนนเจริญสุขนิทวงศ์ แขวงบางขุนศรี แขวงบ้านช่างหล่อ

กลุ่มพื้นที่ย่อย 6 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งอยู่สองข้างถนนเจริญสุขนิทวงศ์ มีขอบเขตบริเวณทิศเหนือติดแนวถนนเจริญสุขนิทวงศ์ ซอย 31 และถนนพราณกทางทิศตะวันออกติดถนนอิสรภาพ ทิศใต้ติดแนวคลองมอญ ส่วนทิศตะวันตกจรดคลองบางกอกใหญ่ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่พักอาศัยโดยมีพื้นที่เกษตรกรรมแทรกอยู่พอสมควรบริเวณริมคลองซึกพระช่วงล่าง พื้นที่ย่านพาณิชย์

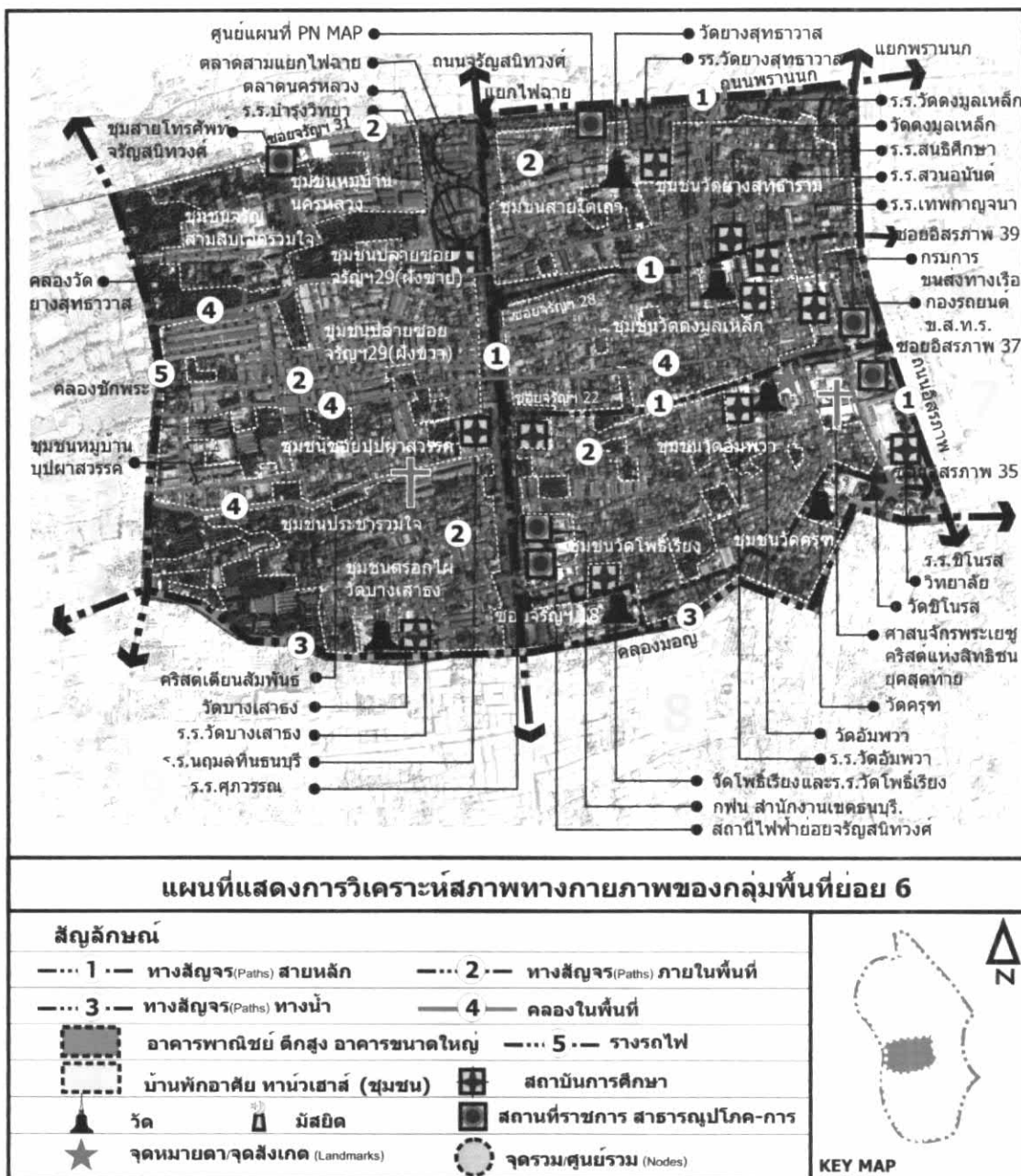
ยกกรรมอยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ถนนพรานนก มีศูนย์กลางย่านนี้อยู่บริเวณสามแยกไฟฉาย โดยมีตลาดแยกไฟฉาย ตลาดนครหลวง คูแผนที่ 5.10 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 6 ในตารางที่ 5.17-5.18 ดังนี้

ตารางที่ 5.17 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 6

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองชักพระ -คลองมอญ -คลองวัดยางสุทธาวาส -คลองกระทู้ถนนแถว	-ไหลผ่านด้านทิศตะวันตก -อยู่ที่คได้เชื่อมรอยต่อของคลองชักพระและคลองบางกอกใหญ่กับแม่น้ำเจ้าพระยา -แยกออกจากคลองชักพระผ่านไปยังวัดยางสุทธาวาสเชื่อมกับคลองบางขุนนนท์ -แยกจากคลองชักพระเข้าไปในพื้นที่
2)ชุมชน	-ชุมชนหมู่บ้านนครหลวง -ชุมชนจรัญฯ 31 ร่วมใจ -ชุมชนปลายซอยจรัญฯ 29 ผังซ้าย -ชุมชนปลายซอยจรัญฯ 29 ผังขวา -ชุมชนซอยบุปผาสวรรค์ -ชุมชนหมู่บ้านบุปผาสวรรค์ -ชุมชนประชาร่วมใจ -ชุมชนตรอกไผ่ วัดบางเสาธง -ชุมชนวัดโพธิ์เรียง -ชุมชนวัดครุฑ -ชุมชนวัดอัมพวา -ชุมชนวัดดงมูลเหล็ก -ชุมชนสายใต้เก่า -ชุมชนวัดยางสุทธาวาส	-อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 31 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 31 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 29 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 29 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 27 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 25 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 23 /1 -อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 23 -รอบๆวัดโพธิ์เรียง อยู่ในถนนซอยจรัญฯ 18 -รอบๆวัดครุฑ อยู่ในถนนอิสระภาพซอย 35 -รอบๆวัดอัมพวา อยู่ในถนนอิสระภาพซอย 37 -รอบๆวัดดงมูลเหล็ก อยู่ในถนนอิสระภาพซอย 39 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ แยกไฟฉาย -รอบๆวัดยางสุทธาวาสอยู่ในซอยวัดยางสุทธาวาส
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทาน์วเฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการ,สถานศึกษา โรงเรียนบำรุงวิทยา โรงเรียนวัดบางเสาธง โรงเรียนนฤมลทินธนบุรี โรงเรียนศุภวารณ โรงเรียนวัดอัมพวา โรงเรียนวัดโพธิ์เรียง โรงเรียนชิโนรสวิทยาลัย โรงเรียนเทพกานจนา โรงเรียนสวนอนันต์ โรงเรียนสนธิศึกษา โรงเรียนวัดดงมูลเหล็ก โรงเรียนวัดยางสุทธาวาส ศูนย์แผนที่ PN MAP	-ชุมชนต่างๆ -บริเวณวัดเพลงวิปัสณา -บริเวณวัดบางเสาธงริมคลองมอญ -ตันซอยจรัญฯ 25 -แยกประชาร่วมใจ ซอยจรัญฯ 22 -ซอยจรัญฯ 22 บริเวณวัดอัมพวา -บริเวณวัดโพธิ์เรียง ซอยจรัญฯ 18 -ริมถนนอิสระภาพ ซอย 35 -ริมถนนอิสระภาพ ซอย 37 -ริมถนนอิสระภาพ ซอย 39 -ริมถนนอิสระภาพ ซอย 39 ตรงข้ามโรงเรียนสวนอนันต์ -ริมถนนอิสระภาพ ซอย 39 บริเวณโรงเรียนสวนอนันต์ -ซอยวัดยางสุทธาวาส ซอยย่อยของถนนพรานนก -ริมถนนพรานนก

ตารางที่ 5.18 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 6 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	<p>ชุมสายโทรศัพท์จรัญสนิทวงศ์ สถานีไฟฟ้าอัยจรัญสนิทวงศ์ กฟน.สำนักงานเขตธนบุรี กองรถยนต์ ขสท. กรมการขนส่งทางเรือ</p> <p>-ศาสนสถาน</p> <p> -วัดยางสุทธาราม -วัดคงมุลเหล็ก -วัดโพธิ์เรียง -วัดอัมพวา -วัดครุฑ -วัดบางเสาธง -วัดชินนรต -คริสเตียนสัมพันธ์ -คริสตจักรพระเยซูคริสต์สัตถิชน</p> <p>ยุคสุดท้าย</p> <p>-ตลาด</p> <p> -ตลาดสามแยกไฟฉาย -ตลาดนครหลวง</p>	<p>-ริมถนนซอยจรัญฯ 37 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 20 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 20 -ริมถนนอิสรภาพ ซอย 37 -ริมถนนอิสรภาพ ซอย 37</p> <p>-อยู่ในซอยวัดยางสุทธาราม -ริมถนนอิสรภาพ ซอย 39 ,ถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 28 -ซอยจรัญสนิทวงศ์ 18 -ซอยอิสรภาพ 37 -ซอยอิสรภาพ 35 -ซอยจรัญสนิทวงศ์ 19 ริมคลองมอญ -ซอยอิสรภาพ 35 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 25 -ซอยสุริเยเทพ แยกจากซอยอิสรภาพ 37</p> <p>-แยกไฟฉาย -แยกไฟฉายถัดจากตลาดสามแยกไฟฉาย</p>
4)โครงข่ายคมนาคม	<p>-ถนนอิสรภาพ -ถนนจรัญสนิทวงศ์ -ถนนพรานนก -ถนนซอย</p> <p>-คลองชักพระ -คลองมอญ</p>	<p>-อยู่ทิศตะวันออกของพื้นที่ -ตัดผ่านกลางพื้นที่ เป็นเส้นทางสายหลักของพื้นที่ -เชื่อมต่อกับถนนจรัญสนิทวงศ์และถนนอิสรภาพ -เชื่อมพื้นที่ต่างๆ เช่น ถนนซอยจรัญสนิทวงศ์ 18, 20, 23 ,25,28,29,31 เป็นต้น -เชื่อมคลองบางกอกใหญ่และคลองบางกอกน้อย -เชื่อมคลองบางกอกใหญ่และแม่น้ำเจ้าพระยา</p>
5)พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	<p>-พื้นที่ว่างริมคลอง -พื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>-พื้นที่ว่างภายในชุมชน</p>	<p>-ริมคลองชักพระ -ริมคลองชักพระ ริมคลองมอญบริเวณจุดต่อของคลองบางกอกใหญ่กับคลองบางกอกน้อย รวมทั้งคลองวัดยางสุทธาราม -กระจายอยู่ทุกชุมชน</p>

แผนที่ 5.10 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของพื้นที่ย่อย 6

กลุ่มพื้นที่ย่อย (7) ย่านส่วนราชการทางทหารเรือและกรุงเก่าธนบุรี

กลุ่มพื้นที่ย่อย 7 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งของกรุงเก่าธนบุรี โดยมีพระราชวังเดิมของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชพระมหากษัตริย์องค์ของกรุงธนบุรีเมื่อเป็นราชธานี กลุ่มพื้นที่ย่อย 7 นี้ มีขอบเขต คือ ทางทิศตะวันตกติดถนนอิสราภาพ ทิศใต้ติดแนวคลองบางกอกใหญ่ ส่วนทิศตะวันออกจรดแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนทางทิศเหนือเป็นแนวคลองวัดระฆังฯ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่พักอาศัยที่เป็นชุมชนดั้งเดิมและส่วนของอาคารทางราชการของกองทัพเรือเกือบทั้งสิ้น ส่วนพื้นที่ย่านพาณิชย์กรรมอยู่ริมถนนวังเดิมและจุดต่อกับถนนอิสราภาพ มีจุดเด่นของพื้นที่ คือ พระปรางค์วัด

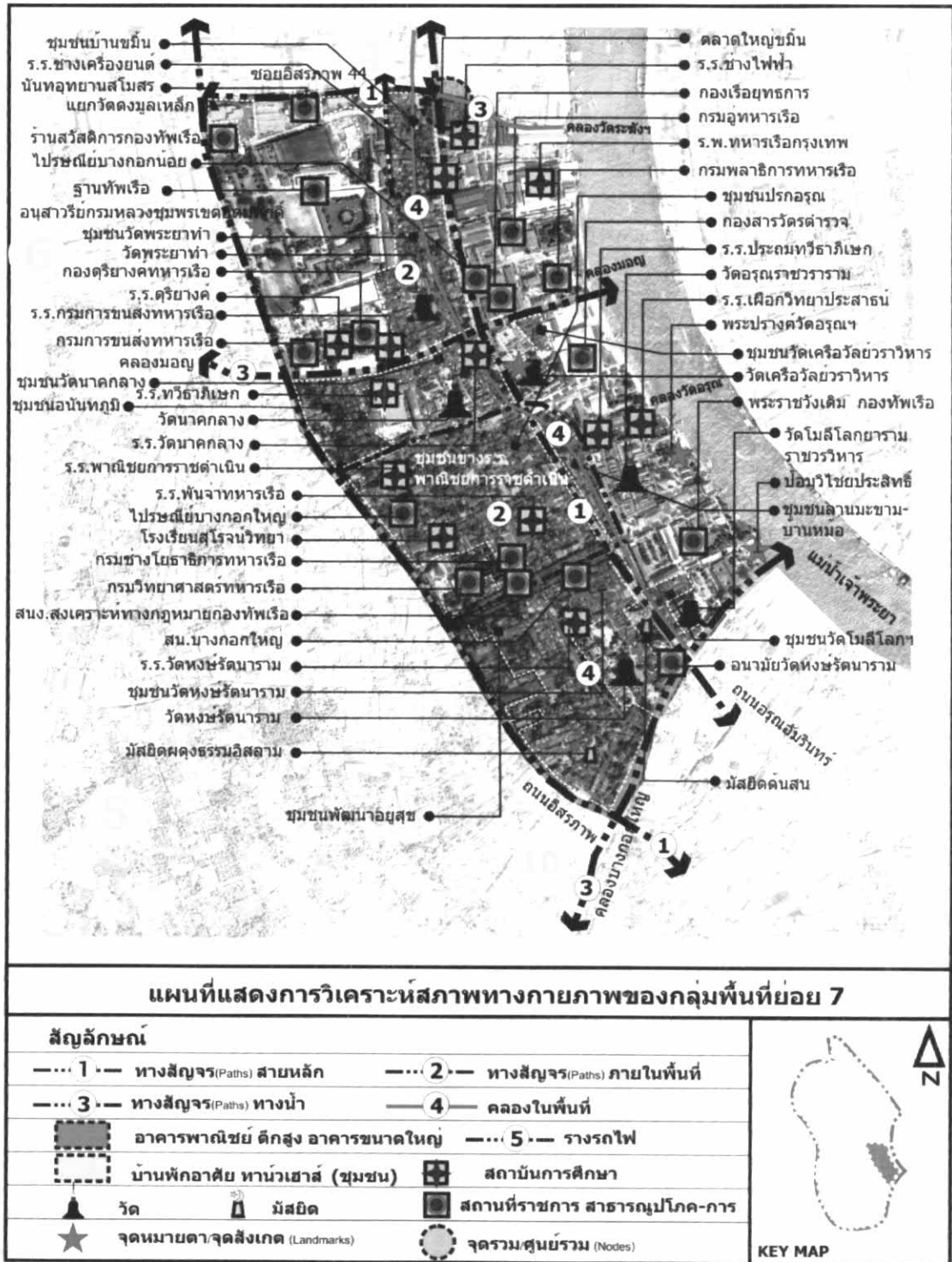
อรุณราชวราราม รวมทั้งป้อมวิไชยประสิทธิ์ บริเวณปากคลองบางกอกใหญ่ คูแผนที่ 5.11 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 7 ในตารางที่ 5.19-5.20 โดยสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.19 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 7

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองบางกอกใหญ่ -คลองคูเมืองเดิม -คลองวัดอรุณ -คลองวัดระฆัง -คลองมอญ	-ไหลผ่านด้านทิศใต้ของพื้นที่เชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา -เป็นคูเมืองเก่า ขุดเชื่อมต่อคลองบางกอกน้อยกับคลองบางกอกใหญ่ มีแนวขนานกับแม่น้ำเจ้าพระยา ปัจจุบันมีขนาดเล็กกว่าเดิมมาก -แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมกับคลองคูเมืองเดิม -แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาเชื่อมกับคลองคูเมืองเดิม -แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านบริเวณวัดเครือวัลย์วรวิหาร
2)ชุมชน	-ชุมชนวัดพระยาท่า -ชุมชนอนันตภูมิ -ชุมชนปรกอรุณ -ชุมชนวัดเครือวัลย์วรวิหาร -ชุมชนพัฒนาอยู่สุข -ชุมชนวัดหงส์รัตนาราม -ชุมชนวัดโมลีโลกย -ชุมชนลานมะขาม-บ้านหม้อ -ชุมชนวัดนาคกลาง -ชุมชนข้างโรงเรียนพาณิชย์การราชดำเนิน	-อูยิมถนนอรุณอมรินทร์ รอบวัดพระยาท่า -ริมคลองมอญ บริเวณ โรงเรียนทวีภาภิเชก -บริเวณวัดนาคกลาง -บริเวณวัดเครือวัลย์วรวิหาร -ริมถนนวังเดิม -รอบๆวัดยางสุทธารามอยู่ในซอยวัดยางสุทธาราม -รอบๆวัดโมลีโลกย ริมคลองบางกอกใหญ่ -ริมถนนอรุณอมรินทร์ตัดใหม่ -รอบๆวัดนาคกลาง ริมคลองมอญ -ข้างโรงเรียนพาณิชย์การราชดำเนิน ริมถนนอิสระภาพ 42
3)สิ่งปลูกสร้างอาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทาน์วเฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการ,สถานศึกษา โรงเรียนทวีภาภิเชก โรงเรียนประถมทวีภาภิเชก โรงเรียนดุริยางค์ โรงเรียนกรมการขนส่งทหารเรือ โรงเรียนช่างเครื่องยนต์ โรงเรียนพาณิชย์การราชดำเนิน โรงเรียนวัดนาคกลาง โรงเรียนพันจันทารเรือ โรงเรียนเมื่อกวิทยาประสาธน์ โรงเรียนช่างไฟฟ้า โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม โรงเรียนสุโรจนวิทยา ป้อมวิไชยประสิทธิ์ พระราชวังเดิม (กองทัพเรือ)	-ชุมชนต่างๆ -บริเวณข้างวัดนาคกลาง ริมถนนอิสระภาพ 42 -บริเวณริมคลองวัดอรุณ -อยู่ภายในฐานทัพเรือ -อยู่ภายในฐานทัพเรือ -ริมถนนอรุณอมรินทร์ -ริมถนนอิสระภาพ ซอย 42 -ซอยถนนซอยวัดนาคกลาง -ซอยปรกอรุณ 3 -คลองวัดอรุณ -บริเวณคลองวัดระฆัง ริมถนนอรุณอมรินทร์ -บริเวณวัดหงส์รัตนาราม -ซอยยุทธการศึกษ 1 ถนนอิสระภาพ -ปากคลองบางกอกใหญ่ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา -ริมแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ภายในกองทัพเรือ

ตารางที่ 5.20 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดลอมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 7 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	<p>กองสารวัตรตำรวจ</p> <p>กรมพลธิการทหารเรือ</p> <p>โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ</p> <p>กรมอู่ทหารเรือ</p> <p>กองเรือยุทธการ</p> <p>ฐานทัพเรือ</p> <p>นันทอุทยานสโมสร</p> <p>ร้านสวัสดิการกองทัพเรือ</p> <p>อนุสาวรีย์กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์</p> <p>กองดุริยางค์ทหารเรือ</p> <p>กรมช่างโยธาธิการทหารเรือ</p> <p>กรมวิทยาศาสตร์ทหารเรือ</p> <p>สำนักงานสงเคราะห์ทางกฎหมาย</p> <p>ทหารเรือ</p> <p>สน.บางกอกใหญ่</p> <p>ไปรษณีย์บางกอกน้อย</p> <p>ไปรษณีย์บางกอกใหญ่</p> <p>อนามัยวัดหงส์รัตนาราม</p> <p>-ศาสนสถาน</p> <p>วัดอรุณราชวราราม</p> <p>วัดนาคกลาง</p> <p>วัดพระยาทำ</p> <p>วัดเครือวัลย์วรวิหาร</p> <p>วัดหงส์รัตนาราม</p> <p>วัดโมลีโลกยารามวรวิหาร</p> <p>มัสยิดต้นสน</p> <p>มัสยิดมดุงธรรมอิสลาม</p> <p>-ตลาด</p> <p>ตลาดใหญ่ขมิ้น</p>	<p>-ริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณวัดเครือวัลย์วรวิหาร</p> <p>-ปากคลองมอญ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา</p> <p>-ริมแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ในกรมอู่ทหารเรือ</p> <p>-ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ระหว่างคลองมอญกับคลองวัดระฆัง</p> <p>-อยู่ในกรมอู่ทหารเรือ</p> <p>-อยู่ระหว่างถนนอรุณอัมรินทร์กับถนนอิสรภาพ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือริมถนนอิสรภาพ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือ</p> <p>-อยู่ในฐานทัพเรือ</p> <p>-ริมถนนวังเดิม</p> <p>-ริมถนนอรุณอัมรินทร์ บริเวณกรมอู่ทหารเรือ</p> <p>-ริมถนนอิสรภาพ ซอย 40</p> <p>-บริเวณวัดหงส์รัตนาราม ริมคลองบางกอกใหญ่</p> <p>-ริมแม่น้ำเจ้าพระยา และริมถนนอรุณอัมรินทร์ตัดใหม่</p> <p>-ซอยวัดนาคกลาง ริมคลองมอญ</p> <p>-ซอยวัดพระยาทำถนนอรุณอัมรินทร์และริมคลองคูเมือง</p> <p>-ริมคลองมอญและริมถนนอรุณอัมรินทร์</p> <p>-ริมคลองบางกอกใหญ่ และซอยวัดหงส์รัตนาราม</p> <p>-ริมคลองบางกอกใหญ่ ริมถนนอรุณอัมรินทร์</p> <p>-ริมถนนอรุณอัมรินทร์ ตรงข้ามวัดโมลีโลกย</p> <p>-ริมถนนอิสรภาพ ซอย 28</p> <p>-ริมคลองระฆัง ริมถนนอรุณอัมรินทร์</p>
4) โครงข่ายคมนาคม	<p>-ถนนอิสรภาพ</p> <p>-ถนนอรุณอัมรินทร์</p> <p>-ถนนอรุณอัมรินทร์ตัดใหม่</p> <p>-ถนนวังเดิม</p> <p>-ถนนซอยอิสรภาพ 44</p> <p>-แม่น้ำเจ้าพระยา</p> <p>-คลองมอญ</p>	<p>-อยู่ที่ตะวันตกของพื้นที่</p> <p>-ตัดผ่านกลางพื้นที่ เป็นเส้นทางสายเก่าแก่ของพื้นที่</p> <p>-เชื่อมต่อกับถนนอรุณอัมรินทร์กับถนนวังเดิม</p> <p>-เชื่อมต่อกับถนนอรุณอัมรินทร์กับถนนอิสรภาพ</p> <p>-เชื่อมต่อกับถนนอรุณอัมรินทร์กับถนนอิสรภาพ</p> <p>-เชื่อมโยงกับฝั่งพระนคร</p> <p>-ปากคลองอยู่บริเวณกรมอู่ทหารเรือ ไหลเข้าไปในพื้นที่</p>
5) พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	<p>-พื้นที่ว่าง</p>	<p>-อยู่ในฐานทัพเรือ สถานีทหารเรือกรุงเทพมหานคร</p>

แผนที่ 5.11 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของพื้นที่ย่อย 7

กลุ่มพื้นที่ย่อย (8) แขวงท่าพระฝั่งตะวันออกถนนจรัญสนิทวงศ์

กลุ่มพื้นที่ย่อย 8 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งระหว่างถนนอิสรภาพกับถนนจรัญสนิทวงศ์ มีขอบเขตทางทิศตะวันออกติดถนนอิสรภาพ ทิศใต้ถึงแนวถนนเพชรเกษม ซอย 4 ส่วนทิศตะวันออกติดถนนจรัญสนิทวงศ์ ส่วนทางทิศเหนือเป็นแนวคลองมอญ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่พักอาศัย และบางส่วนเป็นพื้นที่ว่างเกษตรกรรม พื้นที่ย่านพาณิชย์กรรมอยู่ริมถนนสายหลักและบริเวณแยก

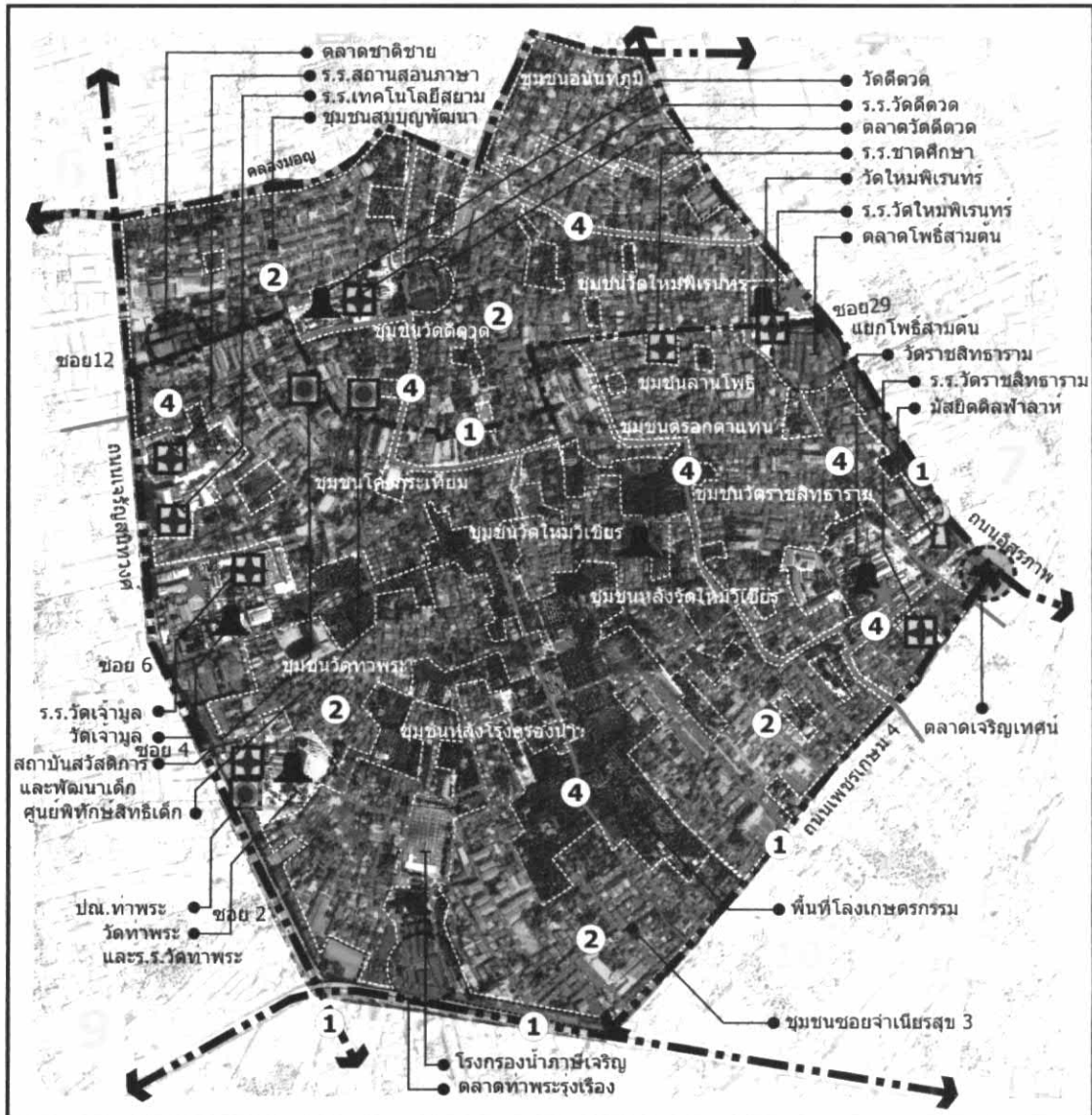
ท่าพระ ดูแผนที่ 5.12 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 8 ในตารางที่ 5.21-22 โดยสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 5.21 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 8

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองมอญ -คลองวัดอรุณ -คลองวัดราชสิทธิธาราม -คลองลำเจ็ยกน้อย -คลองวัดตีตวัด	-แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านด้านเหนือของพื้นที่ -ไหลเชื่อมกับคลองมอญ -แยกจากคลองบางกอกใหญ่ -แยกจากคลองบางกอกใหญ่ -แยกจากคลองบางกอกใหญ่ ไหลเชื่อมกับคลองมอญ
2)ชุมชน	-ชุมชนสมบุญพัฒนา -ชุมชนอนันท์ภูมิ -ชุมชนวัดใหม่พิเรนทร์ -ชุมชนวัดตีตวัด -ชุมชนลานโพธิ์ -ชุมชนตรอกตาแทน -ชุมชนวัดราชสิทธิธาราม -ชุมชนวัดใหม่วิเชียร -ชุมชนหลังโรงกรองน้ำ -ชุมชนวัดท่าพระ -ชุมชนซอยจำเนียรสุข 3 -ชุมชนโคกระบะเทียม	-อยู่ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 12 ริมคลองมอญ -ริมคลองมอญ และริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 12 -บริเวณวัดใหม่พิเรนทร์ ซอยอิสระภาพ 42/1 -บริเวณวัดตีตวัด ในริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 12 -อยู่ในถนนจรัญสนิทวงศ์ซอย12 รอบโรงเรียนชาติศึกษา -ถัดจากชุมชนลานโพธิ์ -รอบๆวัดราชสิทธิธาราม ริมคลองย่อย -ซอยเข้าวัดใหม่วิเชียรแยกจากถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12 -หลังบริเวณหลังโรงกรองน้ำ -หลังบริเวณวัดท่าพระ -ถนนเพชรเกษม ซอย 8 และ 10 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทาน์เฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการ,สถานศึกษา โรงเรียนสถานสอนภาษา โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม โรงเรียนวัดเจ้ามูล โรงเรียนวัดราชสิทธิธาราม โรงเรียนวัดท่าพระ โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์ โรงเรียนชาติศึกษา โรงเรียนวัดตีตวัด สถาบันสวัสดิการและพัฒนา เด็ก ศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก ไปรษณีย์ท่าพระ โรงกรองน้ำภาษีเจริญ -ศาสนสถาน วัดท่าพระ วัดตีตวัด วัดใหม่พิเรนทร์ วัดเจ้ามูล	-ชุมชนต่างๆ -บริเวณระหว่างถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12-8 -บริเวณระหว่างถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12-8 -บริเวณระหว่างถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.6 -บริเวณวัดราชสิทธิธาราม ริมคลองย่อย -บริเวณระหว่างถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.4 -บริเวณวัดใหม่พิเรนทร์ ปากซอยอิสระภาพ ซอย 29 -ริมถนนอิสระภาพ ซ.29 อยู่ในชุมชนลานโพธิ์ -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12 บริเวณวัดตีตวัด -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.4 -ริมถนนเพชรเกษม ซอย 7 -อยู่หลังไปรษณีย์ท่าพระ -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.12 -ปากซอยอิสระภาพ ซอย 29 -ริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.8

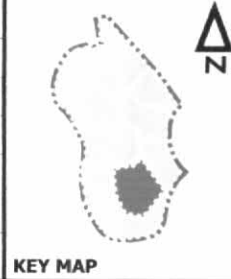
ตารางที่ 5.22 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 8 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
	วัดราชสิทธาราม วัดใหม่วิเชียร มัสยิดคิลพัลล่าน์ -ตลาด ตลาดท่าพระรุ่งเรือง ตลาดเจริญเทศน์ ตลาดโพธิ์สามต้น ตลาดวัดตีตวัด ตลาดชาติชาย	-อยู่ในซอยวัดราชสิทธาราม -อยู่ในซอยวัดใหม่วิเชียร -ริมถนนอิสรภาพ ซอย 23 -อยู่ริมถนนเพชรเกษม -ปากซอยอิสรภาพ 27 -ปากซอยอิสรภาพ 29 -บริเวณวัดตีตวัด -ปากจรัญสนิทวงศ์ ซ.12
4)โครงข่ายคมนาคม	-ถนนอิสรภาพ -ถนนเพชรเกษม ซอย 4 -ถนนถนนจรัญสนิทวงศ์ -คลองมอญ	-อยู่ที่ศตะวันตกของพื้นที่ -เชื่อมถนนอิสรภาพกับถนนจรัญสนิทวงศ์ -อยู่ด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ -ปากคลองอยู่บริเวณกรมอุทการเรือ ไหลเข้าไปในพื้นที่
5)พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	-พื้นที่ว่าง -พื้นที่เกษตรกรรม	-อยู่ในชุมชนต่างๆ วัดต่างๆ -อยู่ช่วงกลางของพื้นที่กลุ่มย่อย ริมคลองลำเจียกน้อย

แผนที่แสดงการวิเคราะห์สภาพทางกายภาพของกลุ่มพื้นที่ย่อย 8

สัญลักษณ์	
--- 1 ---	ทางสัญจร(Paths) สายหลัก
--- 2 ---	ทางสัญจร(Paths) ภายในพื้นที่
--- 3 ---	ทางสัญจร(Paths) ทางน้ำ
--- 4 ---	คลองในพื้นที่
--- 5 ---	รางรถไฟ
[Dashed Box]	อาคารพาณิชย์ ดึกสูง อาคารขนาดใหญ่
[Dotted Box]	บ้านพักอาศัย หานิวเฮาส์ (ชุมชน)
[Star]	จุดหมายตา/จุดสังเกต (Landmarks)
[Cross]	สถาบันการศึกษา
[Tower]	วัด
[Masthead]	มัสยิด
[Square]	สถานที่ราชการ สาธารณูปโภค-การ
[Circle]	จุดรวมศูนย์รวม (Nodes)

แผนที่ 5.12 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของพื้นที่ย่อย 8

กลุ่มพื้นที่ย่อย (9) แขวงท้าพระฝั่งตะวันตกถนนเจริญสนิทวงศ์

กลุ่มพื้นที่ย่อย 9 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งระหว่างถนนเจริญสนิทวงศ์กับคลองบางกอกใหญ่ มีขอบเขต คือ ทางทิศตะวันออกติดถนนเจริญสนิทวงศ์ ทิศใต้ติดแนวถนนเพชรเกษม ขอย 4 ส่วน ทิศตะวันตกติดคลองบางกอกใหญ่ ส่วนทางทิศเหนือเป็นแนวคลองมอญ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่พักอาศัยซึ่งกระจุกตัวหนาแน่นบริเวณโรงเรียนพาณิชยการธนบุรี โรงเรียนพาณิชยการ

กรุงเทพ โรงเรียนวิบูลย์บริหารธุรกิจ โรงเรียนวิบูลย์เสรีวิทยา พื้นที่ย่านพาณิชย์กรรมอยุธยาถนนจรัญสนิทวงศ์ ถนนพาณิชย์การธนบุรี ถนนเพชรเกษม มีตลาดศักดิ์เจริญเป็นจุดศูนย์กลางในย่านนี้และบางส่วนเป็นพื้นที่ว่างเกษตรกรรมริมคลองและแม่น้ำ ดูแผนที่ 5.13 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 9 ในตารางที่ 5.23 ดังนี้

ตารางที่ 5.23 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 9

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองบางกอกใหญ่ -คลองมอญ -คลองวัดตึกวัด -คลองวัดเจ้ามูล -คลองอภิชาติ -คลองวัดท่าพระ	-ไหลผ่านพื้นที่ด้านทิศตะวันตก -แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านด้านเหนือของพื้นที่ -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่เข้าไปในพื้นที่จนถึงวัดตึกวัด และเชื่อมกับคลองมอญ -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่เข้าไปในพื้นที่จนถึงถนนจรัญสนิทวงศ์ บริเวณวัดเจ้ามูล -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่เข้าสู่พื้นที่เกษตร -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่เข้าไปในพื้นที่จนถึงบริเวณวัดท่าพระ
2)ชุมชน	-ชุมชนท้ายซอยศักดิ์เจริญ -ชุมชนซอยเพชรเกษม 16 -ชุมชนหมู่บ้านบางหลวง -ชุมชนซอยคริสตจักร -ชุมชนถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 1 -ชุมชนถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 3 -ชุมชนหลังโรงเรียน -ชุมชน ร.ร. เสสะเวชวิทยา -ชุมชนหมู่บ้านอิมอัมพร -ชุมชนถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 9 -ชุมชน ร.ร. พาณิชยการ ธนบุรี	-อยุธยาถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 3 ริมคลองบางกอกใหญ่ -ริมถนนซอยเพชรเกษม 16 -อยุธยาถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 3 ริมคลองบางกอกใหญ่ -อยู่ในซอยคริสตจักร แยกท่าพระ -อยู่บริเวณถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 1 -อยู่บริเวณถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 3 -อยู่บริเวณถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.3 หลังตลาดศักดิ์เจริญ -รอบ ๆ ร.ร. เสสะเวชวิทยา -อยู่บริเวณซอยถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.9 -อยู่บริเวณซอยถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.9 -ริมถนนพาณิชยการ ธนบุรี
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	บ้านพักอาศัย ทาน์วเฮาส์ โรงเรียนเสสะเวชวิทยา โรงเรียนพาณิชยการ ธนบุรี โรงเรียนพาณิชยการ กรุงเทพ โรงเรียนวิบูลย์บริหารธุรกิจ โรงเรียนวิบูลย์เสรีวิทยา สถานีตำรวจนครบาลท่าพระ ตลาดศักดิ์เจริญ	-ชุมชนต่างๆ -อยู่บริเวณซอยถนนจรัญสนิทวงศ์ ซ.7/1 -ริมถนนพาณิชยการ ธนบุรี -ริมถนนเพชรเกษม ซอย 8 -ริมถนนเพชรเกษม ซอย 8 -ริมถนนเพชรเกษม ซอย 8 -บริเวณท้ายถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 1 -บริเวณริมถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 3
4)โครงข่ายคมนาคม	-ถนนเพชรเกษม -ถนนถนนจรัญสนิทวงศ์ -คลองมอญ -คลองบางกอกใหญ่	-อยู่ที่ใต้ของพื้นที่ -อยู่ด้านทิศตะวันตกของพื้นที่ -อยู่ที่คเหนือของพื้นที่ -อยู่ด้านทิศตะวันตกของพื้นที่
5)พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	-พื้นที่ว่าง -พื้นที่เกษตรกรรม	-อยู่ในชุมชนต่างๆ -อยู่ช่วงกลางของพื้นที่กลุ่มย่อย ริมคลองย่อย

กลุ่มพื้นที่ย่อย (10) แขวงท่าพระช่วงล่าง ย่านพื้นที่ริมคลองบางกอกใหญ่

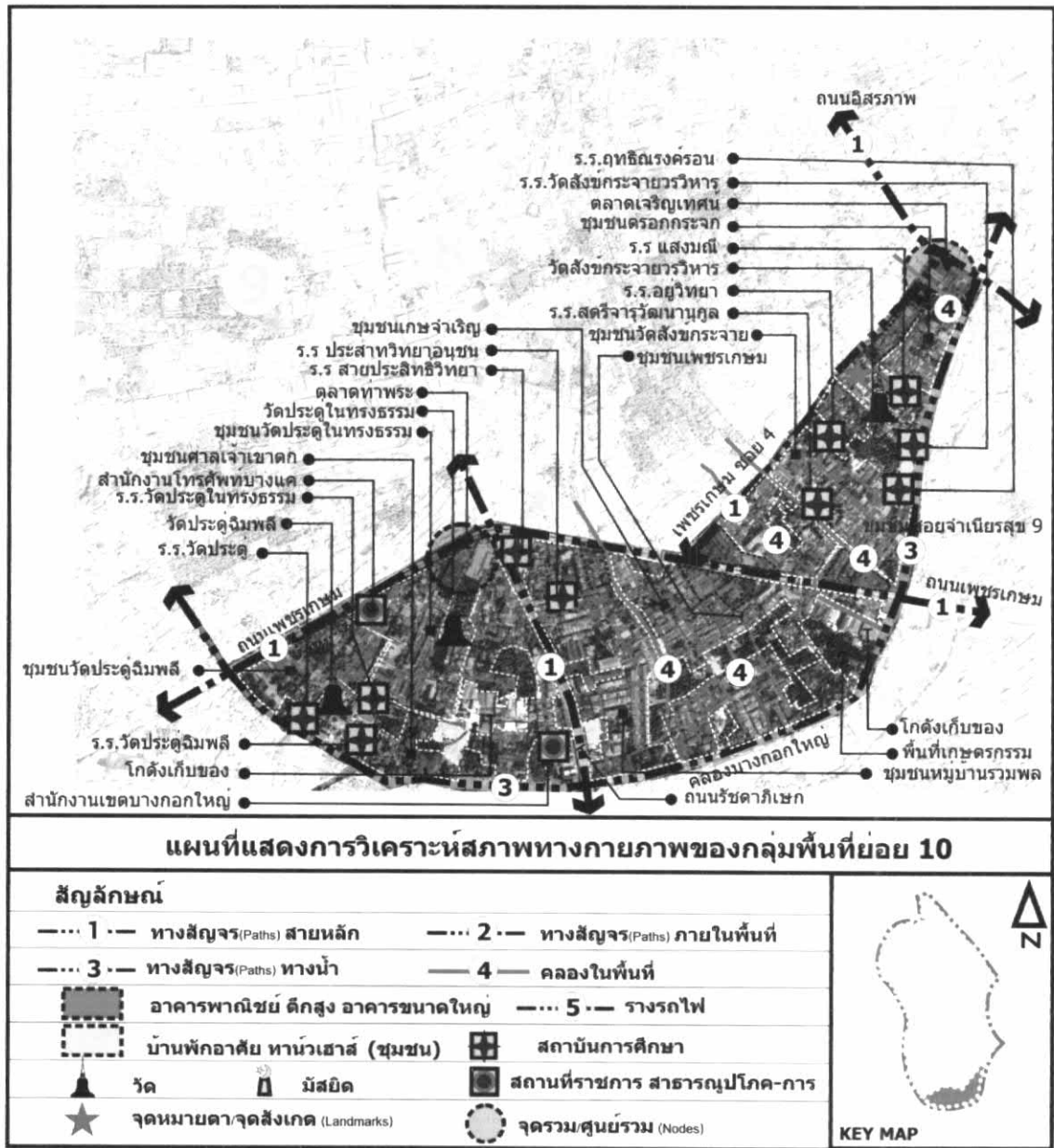
กลุ่มพื้นที่ย่อย 10 นี้ เป็นพื้นที่ตั้งระหว่างถนนเพชรเกษม ซอย 4 กับคลองบางกอกใหญ่ มีขอบเขต คือ ทางทิศตะวันออกติดถนนอิสรภาพ ทิศใต้ติดแนวคลองบางกอกใหญ่ ส่วนทิศตะวันตกติดคลองบางกอกใหญ่ ส่วนทางทิศเหนือเป็นแนวถนนเพชรเกษม และถนนซอยเพชรเกษม ซอย 4 มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชุมชนที่พักอาศัยเช่นกับกลุ่มอื่นและบางส่วนเป็นพื้นที่ว่างเกษตรกรรม ริมคลองบางกอกน้อย มีพื้นที่ย่านพาณิชย์กรรมอยู่ริมถนนเพชรเกษม มีตลาดท่าพระบริเวณสี่แยกท่าพระเป็นจุดศูนย์รวมของย่านนี้ดูแผนที่ 5.14 ประกอบการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มย่อย 10 ในตารางที่ 5.24-5.25 โดยสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 5.24 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 10

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
1)สภาพทางธรรมชาติ	-คลองบางกอกใหญ่ -คลองวัดประดู่ -คลองศาลเจ้า -คลองตันไทร -คลองโรงสี -คลองบางลำเจียกน้อย	-ไหลผ่านพื้นที่ด้านทิศใต้ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่ บริเวณวัดประดู่ -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่บริเวณหมู่บ้านรวมพล -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่บริเวณหมู่บ้านเคหะทอง -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่ บริเวณหมู่บ้านเคหะสิน -แยกออกจากคลองบางกอกใหญ่บริเวณสะพานนวเจ้าเนียร
2)ชุมชน	-ชุมชนตรอกกระเจก -ชุมชนวัดสังข์กระจาย -ชุมชนเพชรเกษม -ชุมชนเกษจำเริญ -ชุมชนวัดประดู่ในทรงธรรม -ชุมชนศาลเจ้าเขาคอก -ชุมชนวัดประดู่ฉิมพลี -ชุมชนหมู่บ้านรวมพล -ชุมชนหมู่บ้านเคหะทอง -ชุมชนหมู่บ้านเคหะสิน -ชุมชนหมู่บ้านภัทรวิลล่า 3	-ริมถนนซอยเพชรเกษม 4 หรือ ถนนซอยอิสรภาพ 21 -ริมถนนซอยเพชรเกษม 4 หรือ ถนนซอยอิสรภาพ 21 และริมคลองบางกอกใหญ่ -อยู่ในถนนซอยเพชรเกษม ซอย 3 , 5/1และซอย 5/2 -ริมถนนซอยเพชรเกษม ซอย 7 -อยู่ในริมถนนซอยเพชรเกษม ซอย 15 -อยู่ในบริเวณวัดประดู่ฉิมพลี -อยู่ในริมถนนซอยเพชรเกษม ซอย 15 และริมคลองบางกอกใหญ่ -อยู่บริเวณถนนรัชดาภิเษก -อยู่บริเวณริมคลองบางกอกใหญ่ คลองตันไทร -อยู่บริเวณริมคลองบางกอกใหญ่ คลองโรงสี -อยู่บริเวณริมคลองบางกอกใหญ่ คลองตันไทร คลองโรงสี
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	-บ้านพักอาศัย ทาน์วเฮาส์ -อาคารสถานที่ราชการ, สถานศึกษา โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน โรงเรียนวัดสังข์กระจาย โรงเรียนแสงมณี โรงเรียนสตรีจิวพัฒนานนกุล โรงเรียนอภัยวิทยา	-ชุมชนต่างๆ -อยู่บริเวณซอยจำเนียรสุข 3 ถนนเพชรเกษม และริมคลองบางกอกใหญ่ -อยู่บริเวณวัดสังข์กระจาย ริมถนนซอยเพชรเกษม 4 -อยู่บริเวณวัดสังข์กระจาย ริมถนนซอยเพชรเกษม 4 -อยู่บริเวณวัดสังข์กระจาย ริมถนนซอยเพชรเกษม 4 -อยู่บริเวณวัดสังข์กระจาย ริมถนนซอยเพชรเกษม 4

ตารางที่ 5.25 แสดงประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดลอมเมืองของกลุ่มพื้นที่ย่อย 10 (ต่อ)

ประเภท	รายชื่อ	การกระจายตัว
3)สิ่งปลูกสร้าง อาคาร สถานที่	โรงเรียนสายประสิทธิ์วิทยา โรงเรียนประสาทวิทยานุชน โรงเรียนวัดประดู่วัดประดู่ในทรงธรรม สำนักงานโทรศัพท์ บางแค สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ -ศาสนสถาน วัดสังข์กระจาย วัดประดู่จิมพลี วัดประดู่วัดประดู่ในทรงธรรม -ตลาด ตลาดเจริญทศน์ ตลาดท่าพระ	-บริเวณแยกท่าพระ -บริเวณแยกท่าพระ -บริเวณริมถนนซอยเพชรเกษม 17/1 และอูริมคลองบางกอกใหญ่ -บริเวณริมถนนซอยเพชรเกษม 17 -อูริมคลองบางกอกใหญ่ ซอยรัชดา 19 -อูยปากซอยอิสระภาพ 21 -บริเวณริมถนนซอยเพชรเกษม15 และอูริมคลองบางกอกใหญ่ -บริเวณริมถนนซอยเพชรเกษม 15 ติดกับวัดประดู่จิมพลี -อูยปากซอยอิสระภาพ 21 -แยกท่าพระ
4)โครงข่ายคมนาคม	-ถนนเพชรเกษม -ถนนรัชดาภิเษก -ถนนอิสระภาพ -คลองมอญ -คลองบางกอกใหญ่	-อูยทิศเหนือของพื้นที่ -ผ่านกลางพื้นที่เชื่อมกับถนนจรัญสนิทวงศ์ -ผ่านบางส่วนของพื้นที่ทางทิศตะวันออก -อูยด้านทิศเหนือของพื้นที่ -อูยทิศตะวันตกของพื้นที่
5)พื้นที่โล่งว่างหรือสวนสาธารณะ	-พื้นที่ว่าง -พื้นที่เกษตรกรรม	-อูยในชุมชนหมู่บ้านกัทรวิลล่า 3 -ชุมชนหมู่บ้านเคหะทอง -ชุมชนหมู่บ้านเคหะสิน -อูยช่วงกลางของพื้นที่กลุ่มย่อย -ริมคลองบางกอกใหญ่ -คลองโรงสี -คลองบางลำเจียน้อย

แผนที่ 5.14 แสดงการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมเมืองทางกายภาพของพื้นที่ย่อย 10

จากการวิเคราะห์ประเภทและการกระจายตัวของสิ่งแวดล้อมเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 กลุ่มพื้นที่ย่อยดังกล่าว พบว่า แต่ละกลุ่มพื้นที่ สามารถแบ่งองค์ประกอบต่างๆ ออกเป็นประเภทใหญ่คือ สภาพทางธรรมชาติ ชุมชน สิ่งก่อสร้าง เส้นทางสัญจรและพื้นที่โล่งว่างรูปแบบต่างๆ โดยมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันไปตามลักษณะทางกายภาพ สังคม บทบาทและความสำคัญของพื้นที่ ซึ่งในองค์ประกอบทั้ง 5 ประเภทนี้ แต่ละประเภทก็จะมีสิ่งที่มีคุณค่าควรเก็บรักษาไว้ เอกลักษณะของชุมชน วิถีชีวิตที่คนรุ่นต่อไปควรได้รับการสืบทอดหรือเป็นสิ่งที่มิควรมีประโยชน์ใช้สอยต่างๆของคนในพื้นที่ ดังนั้นทางผู้ทำวิจัยจะทำการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าสิ่งแวดล้อมเมืองที่ควรแก่การอนุรักษ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยจะนำทั้ง 10 กลุ่มพื้นที่นี้ใช้ในการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าสิ่งแวดล้อมเมืองที่ควรแก่การอนุรักษ์ในบทต่อไป